

Crna Gora
O P Š T I N A K O T O R

SEKRETARIJAT ZA KULTURU, SPORT I DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Broj: 07-019/20-341
Kotor, 15.01.2020. godine

Na XXXVI sjednici SO Kotor održanoj 28.01.2020.
godine donijeta Odluka o davanju saglasnosti na
Program kulturnih manifestacija za 2020. godinu
(„Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“ br. 06/20)

**PROGRAM KULTURNIH MANIFESTACIJA
ZA 2020. GODINU**

Kotor, januar 2020. godine

S A D R Ž A J

1. Kotor grad kulture i umjetnosti.....	3
1.1 Istoriski razvoj	3
1.2. Kulturno nasljeđe.....	6
1.3. Akcenti kulturne politike 2020. godine	10
2. JU Kulturni centar „Nikola Đurković“: program i manifestacije	12
2.1. Istorijat	12
2.2. Tradicionalni zimski karneval	15
2.3. Bokeljska noć	16
3. OJU Muzeji Kotor: istorijat i program	17
4. Manifestacije internacionalnog karaktera	22
4.1. KotorArt - Kotorski festival pozorišta za djecu	22
4.2. KotorArt - Don Brankovi dani muzike	24
4.2.1. KotorArt - Pjaca od filozofa	29
4.3. KotorArt - Međunarodni festival klapa Perast	30
4.4. Internacionalna smotra mode Umjetnost i moda	32
5. Ostale manifestacije	33
5.1. XI Festival gudača	33
5.2. Etno zbirka Radimir – prezentacija	35
5.3. Otvoreni kotorski trgovи	36
5.4. Bokeljski vremeplov.....	36
6. Novogodišnji program	37
6.1. Doček Nove godine	37
7. Individualno kulturno stvaralaštvo	38
8. Ostalo	39
9. Izdaci za društvene djelatnosti	40
10. Program raspodjele budžetskih sredstava	41

1. KOTOR GRAD KULTURE I UMJETNOSTI

1.1. ISTORIJSKI RAZVOJ

U dugom trajanju ljudske civilizacije na našim prostorima, grad Kotor oduvijek ima posebno mjesto. Pamti i baštini kulturne naslage više velikih istorijskih epoha, u periodu od preko 2500 godina. Tragovi raznih civilizacija, kao spomenici duhovne i materijalne kulture nalaze se svuda oko nas, u pisanim izvorima, umjetnosti, graditeljstvu, arhitekturi, tradiciji, književnosti... Bogatstvo različitosti Kotor i danas čini posebnim gradom, uz kulturno istorijsko nasljeđe, ambijentalne osobenosti, jedinstvene prirodne ljepote, zahvaljujući geografskom položaju između brdovitog zaleđa i mora, on je vjekovima unazad bio posrednik između Istoka i Zapada. Takav položaj mu je omogućavao funkciju lučkog grada i važnog čvorišta u trgovini kao i u geopolitičkoj i vojno strateškoj poziciji, kroz burnu istoriju i mnoge strane uprave.

Kotor je smješten u jugoistočnom dijelu Boke Kotorske, a kao mnogi gradovi ima i on svoje priče i legende o postanku. Jedna od njih kaže da je grčka vila po imenu Alkima, nastanjena u pećini Vilnici u brdu iznad Kotora dala savjet tadašnjim doseljenicima koji su htjeli zidati grad visoko u brdima, sl. riječima: „Morska obala treba da bude vaš stan, jer vam bez mora nema života. Na brdu nema brodu privezišta ni konju poigrišta”. Tako je grad sagrađen ispod brda Sv Ivan, omeđen sa sjevera rijekom Škurdom, sa juga vrelom Gurdić a sa zapada morem. Današnji Kotor nalazi na površini od 7,90 ha, a zidine koje okružuju Stari grad dužinom od 4,5 km, uklopljene su u konfiguraciju terena što predstavlja jedinstven sklad prirode i graditeljstva. Bedemi čine jedinstven primjer fortifikacione arhitekture u Evropi i građene su od IX do XVIII vijeka u doba Vizantije, Nemanjića i Mlečana. Visoki su do 20 m i debeli na pojedinim mjestima do 10m. Zidine ili Kotorski bedemi danas predstavljaju svojevrsnu turističku atrakciju koja tek treba da se valorizuje i predstavi svijetu na pravi način. Ljepota prirodnog okruženja Bokokotorskog zaliva u kojem se spojila surovost brda i strme obale, sjedinjene sa mediteranskim rastinjem, objedinio je i uramio graditeljski okvir. Brojna naselja oko obale i iznad nje sa kamenim zdanjima, život uz more i na moru, povezanost sa svijetom, smisao za lijepo i pronalaženje pravih vrijednosti, bio je trajna osobina stanovnika ovog jedinstvenog fjorda na istočnoj obali Jadrana. Kotor je bio i ostao najveća graditeljska cjelina, zbijen i utvrđen moćnim bedemima, sa trgovima i uskim ulicama, sačuvao je svoj srednjovjekovni izgled i oblik. U Stari grad se ulazi kroz glavna vrata sa zapada i dvoje manjih vrata, sa sjevera i juga. Brojni trgovи, palate, raskošne kamene kuće, crkve, spomenici kulture čine Kotor posebnim draguljem na obali Mediterana koji privlači turiste koji dolaze u sve većem broju. Najveći i najljepši trg koji je i arhitektonski uobličen na način prvog susreta, i predstavlja sliku grada svojevrsnog hrama, na ulazu od glavnih gradskih vrata, jeste Trg od oružja. Na njemu se

nalazi nazavršena Kneževa palata i zgrada u kojoj je početkom XIX vijeka radilo francusko pozorište, barokni toranj ili sat kula iz XVII vijeka na mjestu srednjovjekovnog tornja za mučenje i stuba srama tj. piramide. Katedrala sv Tripuna je najznačajniji spomenik kulture iz 1166. godine. Nastala je prije mnogih evropskih katedrala i crkava a po svojim arhitektonskim rješenjima, ljepoti dekorativnosti, ciborijumu i fragmentima fresaka iz XIV vijeka, ona predstavlja kulturno istorijski spomenik neprocjenjive vrijednosti. Pored katedrale veoma važan i jedinstven spomenik kulture predstavlja i crkva sv Luke, jednobrodna romanička bazilika iz 1195. godine, izgrađena za „vladavine velikog župana Nemanje i njegovog sina Kralja Vukana” – kako piše u latinskom natpisu. Takođe se izdvajaju i ostali spomenici poput crkve sv Marije (obnovljena 1221. godine), sv Pavla (1266. godine), sv Nikole (1344. godine), sv Klare sa Franjevačkim samostanom i bibliotekom sa 20.000 knjiga i 50 inkunabula, najstarijih štampanih knjiga iz 1500. godine. Najznačajnije i najljepše palate u Kotoru su Buća, Drago, Bizanti, Pima, Vrakjen, Grubonja i Beskuća.

Perast je drugi grad u zalivu koji predstavlja takođe najljepšu graditeljsku cjelinu ispod brda sv Ilija sa jedinstvenim položajem, panoramom grada kao i kulturno istorijskim spomenicima. Posebno ga krase dva otočića naspram tjesnaca Verige, Gospa od Škrpjela i sv Juraj. Graditeljska ljepota i posebnost se ogleda u palatama Bujović, Smekja, Balović, Mazarović, u kojima su živjeli pripadnici dvanaest čuvenih plemičkih porodica, poznatijih kao peraške kazade.

Prčanj takođe krasi dugi niz kamenih kuća, crkava i palata uz obalu, koje svjedoče o bogatstvu i pomorskom sjaju bivših stanovnika, uglednih kapetana, pomoraca i drugih istaknutih ličnosti. Najveća i poslednja barokna crkva u Boki, je Župna crkva ili Bogorodičin hram. Preko puta Prčanja, naselje Dobrota je stvoreno isključivo zalaganjem mještana, vještih pomoraca, vizionara i

istaknutih ličnosti. Posebno se izdvajaju crkve sv Matije i sv Eustahija kao i palate Ivanović, Tripović, Dabinović – Kokot i Milošević.

Grad po kojem se nekada zaliv zvao Sinus Rizonikus je stari grad Risan koji se nalazi u najsjevernijem dijelu Boke Kotorske. Grad su u III vijeku p.n.e osnovali pleme Rizuniti koje je nakon osnivanja postalo središte Ilirske države sa prvom kovnicom novca na ovim prostorima. O značajnoj ilirskoj epohi najviše svjedoče arheološki nalazi, tvrđave, bedemi i zidovi, predmeti grnčarije, metala, novca, nakita i dr. Nakon Ilira najočigledniji tragovi duhovne i materijalne kulture su Rimski mozaici iz II vijeka n.e. Posebno je prepoznat mozaik u jednoj od odaja rimske vile medaljon Boga sna Hipnosa. Od kraja XVII do kraja XIX vijeka u Risnu je djelovala ikonopisna škola Dimitrijević Rafailović sa 11 ikonopisaca koji su oslikali mnoge manastire i crkve a njihovo djelo se danas nalazi u crkvi Sv Petra i Pavla u Risnu, manastir Banja, crkvi Sv Luke u Kotoru, Herceg Novom, Dubrovniku, Grblju, Beogradu.

Zahvaljujući povoljnim klimatskim uslovima, prirodnim ljepotama zaliva i bogatstvu kulturno istorijskih spomenika Kotor je poslednjih godina doživio pravi turistički procvat i predstavlja jednu od svjetski poznatih destinacija naročito kada je u pitanju kruzing turizam. Prethodne godine u Boku Kotorsku je uplovilo 529 manjih i većih brodova sa kojima je doputovalo više od 600.000 turista.

Boku Kotorsku čine pored Kotora još dvije opštine i to Herceg Novi i Tivat sa ukupnom površinom od 616 km od čega kotorska opština zahvata 335 kilometara kvadratnih ili 54,38%. Kotorsku rivijeru čine Kostanjica, Morinj, Lipci, Strp, Risan, Perast, Dražin vrt, Orahovac, Ljuta, Dobrota, Kotor, Muo, Prčanj i Stoliv.

Po procjeni Ujedinjenih nacija, Kotor je jedno od 830 mjesta na planeti čije vrijednosti pripadaju cijelom čovječanstvu. Zbog jedinstvene mješavine različitih kulturnih uticaja i naslijeđa univerzalnih vrijednosti, Kotor je 1979. godine upisan u Listu svjetske prirodne i kulturno-istorijske baštine pod zaštitom UNESCO. Zaštitnim tretmanom oivičeno je 12 hiljada hektara kopna i 2 600 hektara morske površine. Na 41. zasijedanju UNESCO Komiteta za svjetsku baštinu koji je održan od 2. do 12. jula 2017. godine u Krakovu u Poljskoj kotorski bedemi su upisani na Listu svjetske baštine kao jedan od venecijanskih fortifikacionih sistema izuzetne važnosti. Takođe, kao jedini fjord na Mediteranu, Boka Kotorska je 2000. godine uvrštena među 25 najljepših zaliva svijeta.

Istorijski tokovi na području Boke Kotorske i tragovi ljudskog postojanja datiraju od najstarijih vremena. Crteži iz prirodnog skloništa pećine u Lipcima, svjedoče o spomeniku kulture iz doba metalra (1500-1200. godine st. ere). Prije dolaska Slavena, a i nakon, veliki broj država i dinastija je težio osvajanju Boke Kotorske. U svojoj dugoj istoriji smjenjivale su se razne strane uprave na duže i kraće periode, razne vladavine i pomjerale granice. Tokom nekoliko dugotrajnih vladavina na području Boke Kotorske nastale su korjenite istorijske promjene, dok su mnoge druge uprave formalno pravno nametale suverenitet, bez pomjeranja uhodanih tokova života. Prvi poznati doseljenici na ovom prostoru bili su Grci, onda su stigli Iliri (gradić Risan u III vijeku p.n.e. bio je prijestonica ilirske kraljice Teute), pa potom Rimljani. Za vizantijsku vladavinu područjem Kotora, koja je počela propašću Zapadnog rimskog carstva 476. godine, vezuje se legendarno prispijeće moštiju maloazijskog mučenika Svetog Tripuna u Kotor 13. januara 809. godine kada su ih na gradskom pristanu primile ruke članova Bokeljske mornarice, drevne bratovštine pomoraca koja milenijum i 200 godina djeluje u kontinuitetu. Tada je, po predanju, prvi put odigrano Kolo Bokeljske mornarice koje se o gradskim slavama na kotorskim trgovima i danas igra. Svečevi tijelo otkupio je pobožni kotorski građanin Andrea Saracenis čime je Kotoru obezbijedio status srednjovjekovnog gradskog centra. Tokom vlasti srpske države Nemanjića (1185-1371) Kotor je imao povlašćeni status koji mu je omogućio razvoj trgovine sa zaleđem, a zna se da su u tom periodu ovdje obrazovani znameniti graditelji raške stilske škole poput fra Vite, neimara Dečana.

Arhivski zapisi iz tog perioda, tačnije iz 1326. godine, spominju prve školovane ljekare (internistu i hirurga) i prvu apoteku. Iako je samostalnost grada Kotora (tempora Catharinorum) činila ponosnim njegove stanovnike, grad se tokom tih trideset godina opirao nasrtajima okolnih velikaša – Balšića, Crnojevića, Hranića i drugih i nosio sa nizom ekonomskih teškoća. Na molbe gradske opštine Mletačka republika uzela je Kotor pod svoju zaštitu 1420. godine. Treba reći da je čvrstu pravnu osnovu srednjovjekovnoj kotorskoj komuni dao Statut grada Kotora štampan 1616. čija najstarija glava potiče iz 1301. godine. Cattaro (kako se tada grad zvao) bio je jedno od strateški važnih uporišta Venecije, pa je u velikoj bici kod Lepanta 1571. godine među 200 hrišćanskih brodova bila i galija Sveti Tripun pod zapovjedništvom kotorskog plemića kapetana Jeronima Bizantija. Nakon velikog zemljotresa 1667. godine počinje period baroknog procvata u kome svoju urbanu cjelinu zaokružuje grad Perast. Moćne peraške porodice tog vremena grade velejepne palate, dok u to vrijeme naš najveći barokni slikar Tripo Kokolja radi oslikavanje unutrašnjosti crkve na ostrvu Gospa od škrpjela pred Perastom. Tada jača i kapetanska Dobrota, a na Prčanju se gradi impozantni Bogorodičini hram. Nakon pada Mletačke republike Kotorom će vladati Austrijanci, pa potom Francuzi koji su za sobom ostavili Napoleonovo pozorište (1810), jedno od prvih na ovim prostorima. Velike sile nisu podržale ujedinjenje Boke Kotorske i Crne Gore 1813. godine te su Boku opet vratile u okrilje Austriji sve do stvaranja Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca 1918. godine u čiji sastav ovaj primorski region ulazi kao dio crnogorske teritorije.

1.2. KULTURNO NASLIJEĐE

Kroz dugo civilizacijsko postojanje Kotor su oblikovale kulture više velikih istorijskih epoha od grčke, rimske, vizantijske, srpske, mletačke. Poznato je da su Grci primili pismenost i preuzeli vođstvo u pomoštvu od Feničana a najstarija kotorska priča navodi na činjenicu da su prije Grka na ovim prostorima bili i Feničani. Legenda govori o osnivanju pomorskog naselja ispod Lovćena i Pestingrada, od strane Kolhiđana (Feničani), koji su zbog preotetog blaga u zlatu progonili Argonaute. Takođe je poznato da su Grci nadmašili svoje učitelje Feničane i sami postali učitelji starih Latina. Brojna svjedočanstva poput iskopina, očuvanih i porušenih građevina, dokumenata, predanja, i brojnih tragova, govore o slojevima kulture i tradicije pothranjenim staro latinskom kulturom, italijanskim humanizmom i renesansom kao i slavenskom tradicijom. O tome svjedoči osnivanje Udruženja kotorskih pomoraca (Bokeljska mornarica) iz IX vijeka, pomeni pisanih knjiga i biblioteka iz XIV vijeka, Klasična škola (Gimnazija), apoteka, Srednjovjekovna slikarska škola grčkih majstora, Srednjovjekovna škola domaćih zanatlija, Srednjovjekovni notarski spisi, notari, ljekari, apotekari, prosvjetari, Statut grada (počev od 1301. godine) sa odredbama običajnog prava i

tragovima nekih odredaba Justinijanovog i Dušanovog zakonika, itd.

Na našim prostorima kulturni život za koji postoje pisani tragovi, može se pratiti od XII vijeka sa prekidima a u kontinuitetu od XV vijeka na dalje. Kotorska Gramatikalna škola sa petovjekovnom tradicijom, je osnovana u XIII vijeku za vrijeme kralja Milutina i njegove majke kraljice Jelene Anžujske. U XV i XVI vijeku škola je prerasla u gramatikalno – humanističku gimnaziju a mladi kotorani svoje obrazovanje su nastavljali na italijanskim univerzitetima, najčešće u Padovi. Ova škola zajedno sa Štamparijom Ivana Crnojevića (kraj XV vijeka) predstavlja najznačajniji spomenik duhovne kulture ovih prostora. Padom Mletačke Republike (1797. g.) prestala je da radi pet vjekova duga kotorska Srednja škola a obrazovna praksa se nastavila za vrijeme Napoleonove vladavine ali u periodu od samo tri godine (1811 -1814). Gimnazija „Stefan Mitrov Ljubiša” današnja Gimnazija Kotor osnovana je 1864. godine i sa dubrovačkom i zadarskom, predstavljala je jednu od tri najstarije gimnazije u bivšoj Jugoslaviji.

Nautička škola u Kotoru osnovana je 1849. godine a imala je svoje dvije prethodnice, privatne škole u Perastu gdje su fratri obučavali osnovne pomorske vještine kao i škola Marka Martinovića, koji je između ostalih obučavao i 17 ruskih kneževa i boljara, po nalogu Petra Velikog.

Pomorski fakultet u Kotoru je osnovan 1959. godine kao Viša pomorska škola. Prateći narastajuće potrebe pomorske infrastrukture Crne Gore, ova obrazovna ustanova poznata širom tadašnje Jugoslavije, 1981. godine prerasta u Pomorski fakultet, sa ciljem obrazovanja specijalizovanih pomorskih kadrova.

Muzička škola osnovana je u Kotoru 1947. godine u čijem je sastavu radila i Srednja muzička škola „Njegoš” (preseljena sa Cetinja zbog renoviranja Biljarde) u periodu od 1951- 1959, a od 1986 Kotor je dobio i svoju Srednju muzičku školu koja od 2006 godine nosi ime „Vida Matjan”.

Fakultet za turizam i hotelijerstvo osnovan je 20. maja 1999. godine, a sama lokacija Fakulteta, na temeljima stare Gramatikalne škole iz 13. vijeka, čini rijedak spoj kulture i tradicije obrazovanja visokostručnih kadrova iz oblasti turizma i hotelijerstva. Baštineći 40-togodišnju tradiciju višeg obrazovanja turističkog profila u Kotoru i na bazi zahtjeva tržišta, Fakultet je osmišljen kao vodeća institucija za školovanje kadrova u turizmu kao jednom od strateških opredjeljenja države Crne Gore.

Resursni centar za sluh i govor “Dr Peruta Ivanović” započinje svoj rad kao Zavod u ratno vrijeme a danas predstavlja multidisciplinarnu ustanovu čija djelatnost obuhvata obrazovanje i rehabilitaciju djece sa oštećenjima sluha i govora. U Resursnom centru je organizovano predškolsko vaspitanje i obrazovanje, osnovno obrazovanje i vaspitanje i srednje stručno obrazovanje.

Književna praksa na ovim prostorima se može pratiti od X vijeka a samim tim i glagoljica kao upotrebljivo pismo. Prvi pomeni biblioteka datiraju iz XIV i XV vijeka a prva štampana knjiga je Kotorski Misal Sv Jakova od Lode nastao u prvoj polovini XII vijeka i predstavlja spomenik nulte

kategorije. Pisan je karakterističnim pismom, beneventanom i obogaćen slikovnim prikazom Svetog Tripuna. Fototipsko izdanje Misala priredila je Lenka Blehova Čelebić, koji je promovisan u Kotorskoj katedrali Sv Tripuna tokom ljeta 2019. godine. Preko Kotora iz Venecije su stizali psaltiri, liturgijari, trebnici i mineji iz štamparija Božidara Vukovića Podgoričanina i Jerolima Zagurovića Kotoranina.

U XVI vijeku, doba renesanse nije zaobišlo ni Kotor tako da su kotorski pjesnici pjevali na latinskom i italijanskom jeziku po ugledu na klasične pjesnike Ovidija, Virgilija, Petrarku i druge. Među kotorskim pjesnicima izdvaja se renesansni pjesnik Ljudevit Paskvalić (1500 – 1551) koji spada u uski krug naših najznačajnijih pjesnika. Objavljene su mu dvije zbirke u Rimu Rime volgari za života i Carminae ubrzo nakon smrti. Paskvalić je, po svemu sudeći, pripadao najvišem evropskom kulturnom krugu svoga doba i zbog toga je uvršten u najbolje antologije ondašnje poezije. Pored Paskvalića ističu se i drugi kotorski pjesnici kao što su Ivan Bona Boliris, Đorđe Bizanti, Franjo Buća, Dominik i Vićentije Buća, Andrija Zmajević, Vuk Popović, Ida Verona...

Naš kraj ima dugu tradiciju teatra koja, po nekim procjenama, seže čak u antičko doba. Imamo jasna svjedočanstva o razvoju dramske književnosti u Kotoru od književne forme plača preko prikazanja do same drame. Opštinske vlasti su tražile od francuske uprave da u Kotoru osnuje pozorište što je i odobreno 1808. godine. Francuske okupacione vlasti su za tu potrebu 1810. godine adaptirale zgradu stare vijećnice na Trgu od oružja i organizovale rad stalnog pozorišta, koje je najstarija pozorišna institucija u Crnoj Gori i jedna od najstarijih u regionu. Nacrt ovog pozorišta poznatog pod nazivom Napoleonov teatar čuva se u Istoriskom arhivu Kotor. U ovom pozorištu izvođene su muzičke i pozorišne predstave sve do osamdesetih godina XIX vijeka kada je moralo biti zatvoreno uslijed dotrajalosti zgrade. Prva lutkarska predstava u ovom pozorištu izvedena je 1929. godine.

Nakon Drugog svjetskog rata kulturni život u Kotoru je napredovao, te je 12. februara 1949. godine osnovano Narodno pozorište koje je radilo narednih deset godina. Bilo je jedno od pet profesionalnih pozorišta u Crnoj Gori i u projektu imalo osam premijera godišnje. Malo se zna podatak da je Crna Gora u ono vrijeme imala najviše pozorišta u Evropi po broju stanovnika, a kotorskih osam premijera godišnje danas teško dostiže i Crna Gora.

Ustanove koje danas daju najveći doprinos kulturnom životu grada Kotora su JU Kulturni centar "Nikola Đurković" i OJU "Muzeji" (čiji je osnivač Opština Kotor), potom Pomorski muzej Crne Gore, Istoriski arhiv Kotor, Škola za osnovno i srednje muzičko obrazovanje "Vida Matjan", obrazovne ustanove i udruženja od kojih se posebno ističu Bokeljska mornarica, Srpsko pjevačko

društvo "Jedinstvo" i Gradska muzika Kotor.

Organizacija koja je svojim trajanjem obilježila stasavanje Kotora u značajan srednjovjekovni grad i regionalni centar svakako je Bokeljska mornarica, memorijalna organizacija izvorno utemeljena kao najstarija bratovština pomoraca na Jadranu i jedna od najstarijih na svijetu. Bokeljska mornarica je kandidat za Reprezentativnu listu svjetske nematerijalne kulturne Baštine UNESCO, što je bilo predmet razmatranja na zasjedanju Komiteta za nematerijalnu kulturnu baštinu UNESCO-a, decembra 2019. godine. Komitet je ponovio mogućnost za upis Bokeljske mornarice ali uz dopunu dosjeda za nominaciju.

Gradska muzika je osnovana 1842. godine i jedan je od značajnih aktera kulturnog života grada. U svojoj istoriji ovaj orkestar je svirao na dvoru kralja Nikole, na vjenčanju Franca Ferdinanda u Beču i na dočeku engleskog princa Edvarda koji je 1936. godine kraljevskom jahtom uplovio u Kotorski zaliv.

Među organizacijama koje znatno doprinose tradiciji i kulturi grada je i Srpsko pjevačko društvo Jedinstvo osnovano 1839. godine. Ostalo je zabilježeno da je desetak godina prije osnivanja grupa kotorskih pjevača bila dio programa sahrane vladike Petra I Petrovića Njegoša. Tokom 2019. godine ovo udruženje je brojnim programima i koncertima proslavilo jubilej 180 godina postojanja.

Manifestacije čije se trajanje već mjeri vjekovima su Zimski karneval i Bokeljska noć, a njihov karakter je proizvod kolektivnog duha nastalog u prošlosti koji je vremenom prilagođavan novim savremenim tendencijama. Ovim manifestacijama je glavni cilj održavanje tradicije kojom se želi dočarati primorski ambijent i mentalitet primorskog života.

Grad Kotor danas je uglavnom prepoznat po svojim umjetničkim festivalima među kojima posebno mjesto zauzima renomirani Kotor Art, festival od nacionalnog značaja. Čine ga Kotorski festival pozorišta za djecu, Don Brankovi dani muzike i Međunarodni festival klapa. Podsetimo da je samo tokom 2018.godine i samo Kotor Art imao 200 programa sa 1270 učesnika/ca koje je po službenim procjenama pratilo 40.000 gledalaca. Od manifestacija koje su takođe zavrijedile pažnju i postale prepoznate kao nosioci kulturnih programa su Internacionalna smotra mode, koja je tokom dvije decenije postojanja okupila najznačajnija imena svjetske modne scene, Festival gudača sa svojim programima na polju edukacije mladih muzičara, Sea rock festival u segmentu rok kulture.

Takođe, tokom posljednjih godina u svrhu oživljavanja kotorskih trgova, istakli su se programi Otvoreni kotorski trgovci i Bokeljski vremeplov kao svojevrsna novina namijenjena turistima i domicilnom stanovništvu.

1.3. AKCENTI KULTURNE POLITIKE 2020. GODINE

Sekretarijat za kulturu, sport i društvene djelatnosti ove godine raspolaže sredstvima opredijeljenim za kulturu u visini od 640.640,00 eura.

Kotor je grad koji tokom čitave godine ima kontinuitet u kulturnim programima sa kvalitetnim sadržajima. Kulturna djelatnost obavlja se u dvije ustanove čiji je osnivač Opština Kotor i to JU Kulturni centar „Nikola Đurković“ i OJU „Muzeji“ Kotor kao i ustanove čiji je osnivač Država: Pomorski muzej Crne Gore, Istoriski arhiv Kotor i obrazovne ustanove. Njihovom aktivnošću, zalaganjem i trudom, brojem i kvalitetom kulturnih programa Kotor je i dalje prepoznat kao grad kulture i umjetnosti, koji se temelji na istorijskim i ambijentalnim vrijednostima i obilježjima. U narednom periodu do punopravnog članstva u Evropskoj uniji treba raditi i iskoristiti pristup fondovima IPA 2 i Evropskim fondovima za regionalni razvoj kako bi se kulturni razvoj grada unaprijedio i kultura postala još važnija karika društvenog razvoja.

Kultura predstavlja najvažniji faktor društvene i ekonomске zbilje kao nosilac inovacija, kreativne politike, kulturnog turizma i ekonomije. U narednom periodu uz bolju iskorišćenost gradskih resursa i potencijala grada, kulturna politika treba da bude sinhronizovana i jasno usmjerena ka utvrđenim kulturnim vrijednostima i standardima. Kotor predstavlja logističku i infrastrukturnu bazu za širenje kulture, kulturnih sadržaja i kulturnih vrijednosti. Kontinuiranim aktivnostima i intenzitetom primjene programa kao i sinergijskim učincima vjerujemo da će se kultura reformisati na nezaobilazan i atraktivn način.

U cilju osnaživanja ponude i pozicije centara kulturnog života grada KC „Nikola Đurković“ i OJU „Muzeji“ – posljednjih godina su uvećana sredstva za programske aktivnosti ovih ustanova. Pored redovne podrške Kotorskog festivalu pozorišta za djecu, Don Brankovim danima muzike i Međunarodnom festivalu klapa Perast koji djeluju u okviru festivala od nacionalnog značaja Kotor Art, Sekretarijat je nastavio da pruža podršku ostalim udruženjima i društvima različitog profila kao i pojedincima koji učestvuju u kulturnim programima našeg grada.

Posebna pažnja biće usmjerena na Bokeljsku noć, tradicionalne Zimske kotorske karnevalske svečanosti i doček Nove godine.

Sekretarijat će značajnije pratiti i podržati organizaciju drevnih običaja Fašinada, Gađanje kokota i Mađ koje pripremaju i realizuju Mjesna zajednica Perast i Društvo prijatelja Perasta kao i obilježavanje Petrovdanskih svečanosti u organizaciji Mjesne zajednice Risan. Program kulturnih manifestacija je izrađen uz preporuku da Turistička organizacija preuzme teret finansiranja ili sufinansiranja tradicionalnih pučkih manifestacija.

Na osnovu prispjelih izvještaja za 2019. godinu i planova za 2020. godinu, Sekretarijat za kulturu, sport i društvene djelatnosti je sačinio pregled iz koga se vide finansijski izdaci za pojedine manifestacije. Prema Odluci o Budžetu Opštine Kotor za 2020. godinu i u skladu sa trezorskim načinom poslovanja za 2020. godinu, sredstva za finansiranje programskih aktivnosti u kulturi planirana su u iznosu od 640.640,00 eura i namijenjena su ne samo finansiranju kulturnih manifestacija, već i kulturno-umjetničkom stvaralaštvu u najširem smislu kao i društvenim djelatnostima (izrada i realizacija lokalnih akcionalih planova, razni društveni događaji, organizacija društvenih događaja, itd.). Detaljnije o kulturnim manifestacijama možete pratiti u nastavku ovog dokumenta.

2. JU KULTURNI CENTAR NIKOLA ĐURKOVIĆ: PROGRAM I MANIFESTACIJE

2.1. ISTORIJAT

JU Kulturni centar Nikola Đurković Kotor osnovala je Opština Kotor 1968. godine u potrebi da ova ustanova bude centar kulturnog života grada.

Naš kraj ima dugu tradiciju teatra koja, po nekim procjenama, seže čak u antičko doba. Imamo jasna svjedočanstva o razvoju dramske književnosti u Kotoru od književne forme plača preko prikazanja do same drame. Amaterske pozorišne trupe dugo su bile aktivne kada je, u vrijeme francuske okupacije početkom XIX vijeka, sazrela ideja o potrebi otvaranja pozorišta. Opštinske vlasti su tražile od francuske uprave da u Kotoru osnuje pozorište što je i odobreno 1808. godine. Francuske okupacione vlasti su za tu potrebu 1810. godine adaptirale zgradu stare vijećnice na Trgu od oružja i organizovale rad stalnog pozorišta, koje je najstarija pozorišna institucija u Crnoj Gori i jedna od najstarijih u regionu. Nacrt ovog pozorišta, poznatog pod nazivom Napoleonov teatar, čuva se u Istoriskom arhivu Kotor. U ovom pozorištu izvođene su muzičke i pozorišne predstave sve do osamdesetih godina XIX vijeka kada je moralo biti zatvoreno uslijed dotrajalosti zgrade. Aktivni ostaju jedino glumci– amateri. Interesantan primjer njihovog uspjeha je izvođenje operete Mam'selle Nitoushe na Trgu od brašna gdje su glavne uloge, režiju i scenografiju uradili kotorski amateri. Nakon Drugog svjetskog rata kulturni život u Kotoru je napredovao, te je 12. februara 1949. godine osnovano Narodno pozorište koje je radilo narednih deset godina. Bilo je jedno od pet profesionalnih pozorišta u Crnoj Gori i u prosjeku imalo osam premijera godišnje. Upravnik je bio Miloš Jeknić, a glumci Boko Parteli, Ivo Begu, Boro Begović i drugi. Niz glumaca je uz profesionalne reditelje radio predstave kojima su nagrade osvajane u zemlji i иностранству. Malo se zna podatak da je Crna Gora u ono vrijeme imala najviše pozorišta u Evropi po broju stanovnika, a kotorskih osam premijera godišnje danas teško dostiže i Crna Gora. Narodno pozorište je zatvoreno 1958. i tada je nastupio period poluprofesionalnog rada u okviru Centra za opšte obrazovanje i kulturu Narodnog univerziteta Kotor. Do 1966. postavljen je dvadesetak komada u pozorišnoj dvorani rađenoj po projektu čuvenog arhitekte Dragiše Brašovana, pionira moderne arhitekture. Zgrada pozorišta (nekada mletačka vojna bolnica) renovirana je nakon zemljotresa 1979. godine, pa je ova kulturna ustanova tada dobila izgled koji danas ima. JU Kulturni centar Nikola Đurković danas blisko sarađuje sa Fondacijom Kotorski festival pozorišta za djecu i festivalom Kotor Art kao i sa ostalim udruženjima, ustanovama i organizacijama iz lokalne sredine dok je svake godine glavni nosilac organizacije tradicionalnih kotorskih Zimskih karnevalskih fešti i Bokeljske noći.

JU Kulturni centar će i ubuduće, uz primjenu savremenih programskih iskustava i standarda, realizovati programe u skladu sa normativnim aktima Osnivača. Obaveza ove institucije jeste da unaprjeđuje koncept kulturne ponude u interesu građana. Kulturni centar u 2020. godini planira koncerte i izvođenje brojnih pozorišnih predstava za djecu i odrasle i sopstvene pozorišne produkcije i kooprodukcije. Kulturni centar ima obavezu da amaterskom sektoru pruži tehničku i stručnu pomoć za rad i djelovanje. Nastaviće da permanentno animira javnost aktivnostima ove ustanove (mediji, web site, tribine, razna saopštenja, konferencije, analize i slično), pokloniće veliku pažnju obrazovno-edukativnom programu za djecu i mlade, a radionice (škola glume, škola džez i rok pjevanja, škola baleta) će nastaviti sa svojim radom i okupljanjem mlađih ljudi u potrebi da razvijaju svoje talente. JU Kulturni centar sarađuje sa NVO sektorom i pruža mu podršku u projektima od interesa za građane Kotora.

U okviru Kulturnog centra posluju tri odvojene organizacione jedinice i to: Gradska galerija, Kino Boka i Gradska čitaonica i biblioteka.

KINO BOKA je jedan od rijetkih bioskopa u Crnoj Gori u društvenom vlasništvu. U planu su projekcije raznovrsnih žanrovske ostvarenja i to: 140 filmova od čega 120 igranih i 20 dokumentarnih sa približno 300 projekcija.

U planu je održavanje par filmskih festivala a jedan od planiranih festivala jeste “Uhvati film”, vezan za promovisanje jednakih prava lica sa invaliditetom, a održaće se 07. i 08.05.2020. godine. Osim festivala planirano je i održavanje različitih tribina, skupova, okruglih stolova i promocija. Trenutno su u toku pregovori oko uspostavljanja Javno privatnog partnerstva kojim bi se znatno bolje finansijski valorizovali kapaciteti bioskopa.

U GRADSKOJ GALERIJI izlagali su poznati slikari sa naših i regionalnih prostora: Vojo Stanić, Dado Đurić, Vojo Tatar i drugi. Svake godine, povodom Dana oslobođenja Kotora, u Gradskoj galeriji se organizuje izložba pod nazivom Kotorski vizuelni umjetnici koja predstavlja pregled likovnog stvaralaštva u našem gradu i na kojoj biva proglašen najbolji rad nastao u Kotoru u toj kalendarskoj godini. Gradska galerija u 2020. godini priprema likovne izložbe brojnih akademskih umjetnika. Takođe, Gradska galerija će i ove godine pripremiti internacionalni likovni festival – IV Festival svjetlosti “Zasjaće palaci”.

GRADSKA BIBLIOTEKA I ČITAONICA osnovana je 1952. godine kao samostalna ustanova kulture koja baštini viševjekovnu tradiciju organizovanja i postojanja biblioteka i čitaonica u Boki. Međutim, već u maju 1964. godine Biblioteka je pripojena Centru za kulturno-prosvjetnu djelatnost,

danasm JU Kulturnom centru Nikola Đurković. Planirano je shodno Zakonu o bibliotečkoj djelatnosti Crne Gore formiranje Gradske biblioteke i čitaonice kao samostalne ustanove. Kao i nekoliko prethodnih godina automatizacija bibliotečkih servisa, u skladu sa savremenim tokovima bibliotečkog poslovanja, jeste prioritet Gradske biblioteke i čitaonice Kotor. Tokom 2020. godine pristupiće se izradi izradi zapisa u COBISS programu, odnosno kreiranju kataloga, kao i stručnom usavršavanju kadra.

Biblioteka će i u 2020. godini nastaviti sa promocijama i popularisanjem najpoznatijih naslova iz književne produkcije iz zemlje i iz regionala. S obzirom na veliki broj književnika i djela, u planu je promovisanje pisaca i djela ovjenčanih nekim od najprestižnijih nagrada.

Program Gradske biblioteke i čitaonice:

- U januaru mjesecu u planu je promocija knjige Kolende, autorki Jelene Obradović Mojaš i Ivane Lovrić Jović u izdanju Dubrovačkih knjižnica, kao svojevrstan nastavak saradnje sa Bibliotekom iz Dubrovnika;
- U februaru je planirana promocija romana dobitnika NIN-ove nagrade za 2019. godinu;
- U martu je planirano potpisivanje protokola o saradnji sa Univerzitetskom bibliotekom "Svetozar Marković" iz Beograda što podrazumijeva predstavljanje njihovih izdanja kotorskoj publici i stručnu pomoć u aktivnostima formiranja digitalne zbirke. Takođe, 21. marta već tradicionalno, prigodnim programom obilježavaće se Svjetski dan poezije;
- 02. aprila obilježiće se Svjetski dan dječije knjige a 23. aprila tradicionalno, prigodnim programom (promocijama i (ili) predavanjima) uključujemo se u manifestaciju "Noć knjige", povodom Svjetskog dana knjige;
- Krajem juna i početkom jula mjeseca u saradnji sa Izdavačkom kućom Arhipelag u planu je da se dio sadržaja Beogradskog festivala evropske književnosti predstavi kotorskoj publici;
- U drugom dijelu godine planirano je da se nastavi sa promocijama i predstavljanjem eminentnih pisaca.

RAD SA DJECOM I MLADIMA

Planirana je promocija knjige "Sofija i čarobna bašta", autorke Tatjane Kuljače, zatim djela književnika Dejana Đonovića, Uroša Petrovića, Dejana Aleksića, Nikole Novak, Stefana Tićmija. Tokom 2020. godine planirana je realizacija i sljedećih sadržaja u radu sa djecom:

- "O knjigama i još ponečem" (promovisanje kvalitetnih dječijih pisaca. gostovanje pisaca, scenski nastupi: djelovi pozorišnih predstava, učenička dramska izvođenja);
- "Druženje sa piscem" (dječiji pisci kroz cjelokupno njihovo stvaralaštvo, što znači da je riječ o književnom opusu pisca, o stvaralačkom postupku, o različitim fazama rada koje stvaralaštvo

prate);

- "Vrtić u Biblioteci" (program namijenjen djeci iz vrtića, koja pri organizovanim posjetama dobijaju informacije o određenim književnim djelima odabranim za tu priliku i koja, kroz logičke igre, usvajaju određeni dio gradiva i lagano ulaze u svijet literature).

Takođe, u planu su radionice za djecu i roditelje sa sljedećim temama: "Emocije, između slabosti i snage", "Strahovi i mjere prevazilaženja", "Intervencije u krizama", "Tumačenje bajki – biblioterapija". Zatim radionice koje su u vezi sa određenim događajima i datumima: rad na izradi prigodne maske za učestvovanje na kotorskom Karnevalu, obilježavanje 8. marta, početka proljeća, Dječije nedjelje, Nove godine. Radionice na razne teme, kao i radionice za niže razrede osnovnih škola na engleskom jeziku. Kad je u pitanju rad sa mladima planirane su takođe i razne tribine i predavanja koja će obrađivati aktuelne teme, kao i probleme u životu mladih ljudi.

U skladu sa planiranim aktivnostima trebalo bi obnavljati i bibliotečki fond za djecu: slikovnice, stripove, razne otkrivalice, priručnike, enciklopedije početnice, beletristiku, lektiru, popularnu nauku.

Planirano je organizovanje različitih tribina, okruglih stolova, simpozijuma i konferencija iz oblasti književnosti i kulture.

Planirana je realizacija projekta „Digitalizovana baština“ koja bi se sastojala od djela iz Zavičajne zbirke prenesenih u digitalnu formu (prednost ima Humorističko-satirični list „Karampana“). Početak ovih aktivnosti planira se za mart mjesec i stručnu saradnju sa Univerzitetskom bibliotekom „Svetozar Marković“ iz Beograda.

2.2. TRADICIONALNI ZIMSKI KARNEVAL

Tradicionalni zimski karneval kao viševjekovna manifestacija ima za cilj povezivanje kulturne baštine i turističke ponude, ukazivanje na bogato kulturno nasljeđe i kulturne manifestacije na području Boke, kao i promociju Kotora i Crne Gore. U pitanju je jedinstvena animaciona manifestacija koja se održava uglavnom tokom februara ili marta na području kotorske opštine, a ove godine održava se 23. februara. Karnevalske svečanosti i ove godine obuhvatiće dječiji maskenbal, veliki maskenbal, abrume, izložbu posvećenu karnevalu, kao i raznovrstan muzički program.

Karneval svoje korijene vuče iz paganskih običaja i povezan je s proslavom dolaska proljeća. Namjera mu je izokrenuti ustaljeni društveni poredak i, barem nakratko, zamijeniti postojeće uloge. Kako se smatra, i bogati i siromašni mogli su, u sigurnosti maski, uživati u razuzdanostima koje su pratile karneval. Manifestacija predstavlja bogatstvo duha i umijeća kako karnevalista ovog kraja,

tako i gostiju iz zemlje i inostranstva. U njoj učestvuju sve starosne i socioprofesionalne kategorije stanovništva, grupisane prema svojim interesovanjima, kulturnim i stvaralačkim potrebama i mogućnostima. U mnoštvu karnevalskih grupa i maski iz Kotora, Crne Gore i regionala brojni posjetioci mogu vidjeti i uživati u koloritu originalnih kostima, ritma i mediteranskog duha domicilnog stanovništva.

2.3. BOKELJSKA NOĆ

Bokeljska noć datira s kraja 19. vijeka kada je Kotor bio pod vlašću Venecije. Tada je počela da se organizuje kao Venecijanska noć po uzoru na znamenitu Venecijansku feštu. Tek kasnije, početkom 20. vijeka, preimenovana je u Bokeljsku noć i, uz prekide za vrijeme ratova, održava se sve do danas.

Postoje zapisi koji svjedoče da je posebno upamćena Bokeljska noć 1933. godine prilikom dolaska eskadre engleske flote sa nosačem aviona Glorious, 1934. godine u čast posjete jugoslovenskog kralja Aleksandra i 1959. godine kada je pripremljena specijalno za predsjednika SFRJ Josipa Broza Tita. Stari Kotorani se prisjećaju da je tada u zalivu bila skoro cijela flota Jugoslovenske ratne mornarice, sa okolnih brda rađena je iluminacija i smatra se da je to najblistavija Bokeljska noć do sada održana. Uprava za zaštitu kulturnih dobara je 3. jula 2013. godine donijela rješenje kojim se ovoj tradicionaloj manifestaciji takmičarskog karaktera utvrđuje status nematerijalne baštine.

Bokeljska noć održava se u akvatorijumu Kotorskog zaliva. Osvijetljena povorka od blizu 100 plovila, od kojih preko 50 ukrašenih, te večeri defiluje morem ispred kotorskog Starog grada i pravi tri đira (kruga). Na kraju trećeg počinje veliki vatromet, a najljepše ukrašene barke, po odluci žirija, dobijaju vrijedne novčane nagrade. Maskirane barke nose zanimljive poruke, pričaju priču o raznim događajima, pojavama u društvu, gradu i državi, obično na šaljiv ili sarkastičan način što se jasno može naslutiti i iz njihovog naziva. To je jedna vrsta karnevala na vodi, u kojoj glavnu ulogu imaju, svake godina iznova, dekorisane barke i brodice, iluminirajući efekti i igra svjetlosti u avgustovskoj noći.

Bokeljska noć se održava pretposljednje subote avgusta. Organizatori su Kulturni centar "Nikola Đurković" Kotor i Turistička organizacija, a pokrovitelj Opština Kotor.

Bokeljska noć biće održana pretposljednje subote avgusta - 22. avgusta ove godine.

3. OJU MUZEJI KOTOR: ISTORIJAT I PROGRAM

Opštinska javna ustanova Muzeji Kotor je savremena kompleksna ustanova koja kao izdvojene jedinice ima Muzej grada Perasta, Galeriju solidarnosti, Istoriski muzej Kotor, Crkvu Svetog Pavla (multimedijalnu dvoranu u srednjovjekovnoj crkvi iz XIII vijeka, koja je ustanovi pripojena 2014. godine) a od nedavno i arheološki lokalitet Rimski mozaici. Osnovna djelatnost ove muzejske ustanove obuhvata sakupljanje, čuvanje, zaštitu, istraživanje, stručnu i naučnu obradu, dokumentovanje, sistematizaciju u zbirke, prezentaciju i valorizaciju muzejskog materijala. Muzeji obavljaju i druge poslove u skladu sa zakonom među kojima i: pripremanje stalnih, povremenih i pokretnih izložbi, izdavanje stručnih kataloga, publikacija i kopija važnih eksponata umjetničkog, kulturno-istorijskog i naučnog karaktera, otkupa, poklona, legata i sličnog, vođenje evidencije muzejskog materijala, uključujući i vrijedna djela iz oblasti umjetnosti koja se nalaze u svojini građana/ki i pravnih lica, pružanje stručne pomoći za obradu i zaštitu tog materijala, organizovanje naučnih skupova, predavanja, seminara i sličnih oblika rada, organizovanje posjeta obrazovnog karaktera, kao i ulaganje u dostupnost muzejskog materijala naučnim radnicima, učenicima/ama i studentima.

U planu je da se u 2020. godini nastavi rad na stručnoj obradi muzejskih predmeta Muzeja grada Perasta i Istoriskog muzeja Kotora (Lapidarium i arheološka zbirka). Tokom 2020. godine u planu su konzervatorske mjere na muzejskim predmetima OJU „Muzeji“ Kotor odnosno organizacionih jedinica. Planirano je da se vrši preventivna konzervacija, kao i tretmani koji podrazumijevaju trajnu zaštitu, konzervaciju, restauraciju i druge konzervatorske mjere.

U 2020. godini biće nastavljeni započeti revizioni postupci muzejskog materijala saglasno Zakonu o muzejskoj djelatnosti–stručna provjera postojanja, stanja, stepena zaštite i uslova čuvanja muzejskog materijala i muzejske dokumentacije. Tokom 2020. godine biće nastavljen redovni rad na istraživanju muzejskih predmeta u kome učestvuju zaposleni u ustanovi i istraživači iz drugih ustanova i organizacija. Jedan od prioriteta jeste rad na istraživanju i valorizaciji, naročito digitalizaciji, bibliotečkog i arhivskog fonda Muzeja grada Perasta. Radiće se, takođe, i na prevodenju i objavljivanju pisane građe iz Muzeja grada Perasta.

OJU Muzeji Kotor čini pet zasebnih jedinica: Muzej grada Perasta, Istoriski muzej Kotor - Lapidarium, Galeriju solidarnosti, Crkvu sv. Pavla i arheološki lokalitet Rimski mozaici.

MUZEJ GRADA PERASTA smješten je u palati Bujović, reprezentativnoj peraškoj palati iz XVII vijeka. Palata Bujović je jedna od najljepših palata u Perastu, gradu koji je u cjelini kulturno dobro I

kategorije. Istorijско–umjetnička, pomorska i etnografska zbirka, bogata arhivska građa (1441 – 1945) i bibliotečki fond omogućavaju posjetiocu/teljki da upozna Perast i Boku Kotorsku kroz vjekove, dok je 2.500 eksponata u originalu potvrda neprocjenjive vrijednosti Muzeja grada Perasta. U sjeverozapadnom dijelu Perasta, na samoj obali mora, braća Vicko i Ivan Bujović sagradili su palatu, jednu od najljepših na jadranskoj obali. Ima prizemlje i dva sprata, a ulaz je ispod zasvedenog arkadnog trijema sa terasom sa pet arkada prema moru. Unutrašnjost palate Bujović, današnjeg Muzeja grada Perasta, takođe je impresivna. Na samom ulazu nalazi se pomorska zbirka koja sadrži makete brodova, navigacione instrumente, navigacione mape, mornarske škrinje. Na spratu se nalazi salon u kome je velikim dijelom smještena istorijsko–umjetnička zbirka. Tri salona koja su nekada krasila kapetanske domove, veliki broj umjetničkih slika i prikaza, kao i dva venecijanska ogledala prikazuju svu ljepotu i raskoš života Perasta jednog vremena. Iz najreprezentativnijeg dijela ove palate – velikog salona možemo izaći na jedan od najljepših renesansno–baroknih balkona sa koga se pogled proteže na cijelo unutrašnji dio zaliva, kao i na čuvene Verige zbog kojih je Perast bio, uslovno rečeno, prirodni kontrolni punkt. Na drugom spratu nalazi se Memorijalna zbirka porodice Visković, koja je plemenitim činom posljednjeg Viskovića pripala Muzeju grada Perasta odnosno OJU Muzeji Kotor. Porodica Visković, pored svog pokušta u kom su unikatni komadi namještaja, ostavila je vrijednu radnu sobu sa bibliotekom od preko 1300 knjiga koje svojim naslovima i temama otkrivaju svu rafiniranost obrazovanja ove porodice koja je svoje članove/ice školovala po najvećim evropskim centrima tog vremena. Viskovići su ostavili i svoj arhivski fond neprocjenjive vrijednosti čiji dokumenti datiraju od sredine XV vijeka, pa sve do kraja Drugog svjetskog rata. Brojnost eksponata u originalu Muzej grada Perasta svrstava u najvrijednije muzejske ustanove regiona, a kvalitetna kulturna dešavanja ubjedljivo su ga pozicionirala na kulturnoj mapi Crne Gore. Uspostavljeni odnosi sa ambasadama Italije, Turske, Srbije, Rusije i Hrvatske govore o novovremenim vezama sa regionom i Evropom koje je Perast oduvijek njegovao. Početkom 2018. godine je iz štampe izašao Vodič kroz Muzej grada Perasta, prvo štampano djelo u izdanju Muzeja, a sredinom ljeta objavljeno je i drugo izdanje na engleskom, italijanskom i ruskom jeziku.

Zbog zabrinjavajućeg stanja u kom se nalazi barokna peraška palata Bujović - Muzej grada Perasta pristupilo se procedurama za rekonstrukciju. Rekonstrukcijom bi se stvorili uslovi za prvi korak ka očuvanju kako ovog znamenitog zdanja, tako i muzejskih zbirki neprocjenjive vrijednosti koje se u njemu čuvaju i prezentuju javnosti. Prioritet rada Muzeja grada Perasta je nastavak revizije muzejskih predmeta. Među obavezama je nastavak istraživanja i terenski rad na pripremama izložbi „Zdravstvene dozvole“ i „Papirni novac“.

U okviru programske djelatnosti ustanove za 2020. godinu planirano je:

- Januar – rad na konceptu i uređivanju prvog Peraškog zbornika;

- Februar – povodom 28. februara, dana kada je osnovan Muzej grada Perasta, prigodni program;
- Mart – „Papirni novac“, izložba i prezentacija publikacije (projekat podržalo Ministarstvo kulture);
- April – Međunarodna naučna multidisciplinarna konferencija „Lica tekstila - Lica tekstila – istorijsko-umjetnički, etnografski i restauratorski pristup;
- Maj – „Grbovi peraških porodica“, izložba autorke Dragane Lalošević;
- „Vjenčanje Krsta Viskovića i Milene Tripković“, prezentacija kulturnog dobra (jelovnik sa vjenčanja Krsta Viskovića i Milene Tripković);
- Jul– Objavljanje i promocija monografije „Top falkonet iz Muzeja grada Perasta“ na kojoj rade Jelena Čečur, Dragana Lalošević i Biserka Milić;
- Avgust – izložba slika slikarke Bisenike Tarašenko;
 - Dokumentarna izložba proglaša arhivskih fondova Muzeja grada Perasta autorke Mirjane Vukasović;
 - Septembar – izložba slika slikarke Ivane Bjelice;
 - Oktobar – „Zdravstvene dozvole“, izložba autorke Danijele Đukić;
 - Novembar – „Vjenčanje Krsta Viskovića i Milene Tripković“, prezentacija kulturnog dobra (jelovnik sa vjenčanja Krsta Viskovića i Milene Tripković);
 - Decembar – „Vizit-karte iz legata porodice Visković“, izložba autorki Jelene Čečur i Maje Uskoković;
 - objavljanje i prezentacija „Peraškog zbornika“ (uz podršku Ministarstva kulture Crne Gore).

ISTORIJSKI MUZEJ KOTOR - LAPIDARIJUM smješten je u Crkvi svetog Mihaila u Starom gradu Kotoru. U postavci Lapidarijuma nalaze se komadi kamene plastike iz različitih perioda. Kamena plastika i metalni predmeti uglavnom su iz perioda praistorije sa nalazišta Velika i Mala gruda u blizini Kotora.

Prioritet rada tokom 2020. godine je nastavak revizije muzejskih predmeta i muzejskog materijala ove organizacione jedinice. Osim revizije planiran je nastavak rada na muzeološkoj obradi predmeta iz zbirke lapida i muzeološkoj obradi predmeta iz arheološke zbirke, izrada vodiča kroz kotorski Lapidarijum, koji je smješten u Crkvi Sv. Mihaila (katalog bi se štampao na našem i engleskom jeziku) i priprema Lapidarijuma u Crkvi Svetog Mihaila za turističku sezonu 2020. godine.

GALERIJA SOLIDARNOSTI se nalazi u prizemlju reprezentativne renesansno-barokne palate Pima iz druge polovine XVII vijeka, a smještena je na Trgu od brašna (od pošte) u Starom gradu. Galerija je osnovana 1981. godine. Umjetnička zbirka broji 370 likovnih djela (slika, grafika, crteža i skulptura), a ovaj umjetnički fond u znak solidarne podrške dodijeljen je Kotoru nakon katastrofalnog zemljotresa 1979. godine. Fond je 2013. obogaćen donacijom od 40 umjetničkih fotografija splitskog autora Željka Jovića koje su nastale u Kotoru poslije zemljotresa. Uz izložbe iz fonda Galerije, u njenom prostoru se organizuju izložbe, koncerti, promocije knjiga i stručna predavanja.

Galerija solidarnosti, osim svoje osnovne djelatnosti i izložbi iz svog fundusa, tokom 2020. realizovaće izložbe (samostalne i kolektivne) renomiranih umjetnika iz zemlje i inostranstva, te niz programa druge vrste (književni, muzički, naučni, promocije, radionice, edukativni i drugi programi). Po prvi put od osnivanja Galerije, novembra 2019. godine objavljen je dvomjesečni konkurs kojim su likovnoj javnosti ponuđeni termini za izlaganje u Galeriji solidarnosti kao reprezentativnom izložbenom prostoru naših grada i zemlje. Kako je planirano, umjetnički savjet će uraditi selekciju za 10 izlagačkih termina za 2020. godinu, a OJU „Muzeji“ će obaviti kompletну pripremu izložbi.

Galerija solidarnosti će, takođe, imati program tokom obilježavanja međunarodnih manifestacija u domenu muzeologije i promocije kulturne baštine – Dan muzeja (maj), Noć muzeja (maj) i Dani evropske baštine (kraj septembra), kao i tokom proslave Dana opštine Kotor.

CRKVA SVETOG PAVLA se nalazi u središnjem dijelu Starog grada Kotora, sjeveristočno od katedrale svetog Tripuna. Crkvu je 1263. godine podigao Pavle Bari sa ženom Dobrom o čemu svjedoči sačuvani ktitorski natpis na zapadnoj fasadi. Danas se u Crkvi svetog Pavla nalazi jedna od najreprezentativnijih sala u regionu. Opremljena je savremenom tehnikom sa funkcionalnim osvjetljenjem i ozvučenjem, kao i liftom i toaletom prilagođenim za osobe sa invaliditetom i osobe sa smanjenom pokretljivošću.

Tokom 2020. godine očekuje se početak rada na sanaciji fresaka iz XIII vijeka koje se nalaze u akrosolijumu iznad sarkofaga (saradnja sa Centrom za konzervaciju Crne Gore).

Po prvi put nakon rekonstrukcije i otvaranja Crkve Svetog Pavla, novembra 2019. godine je objavljen dvomjesečni konkurs kojim su likovnoj javnosti ponuđeni termini za izlaganje u Crkvi Svetog Pavla kao reprezentativnom izložbenom prostoru naših grada i zemlje. Kako je planirano, umjetnički savjet će najkasnije do 10. februara 2020. godine uraditi i objaviti selekciju za 5 izlagačkih termina za 2020. godinu namijenjenih skulptorima, a OJU „Muzeji“ će uraditi kompletnu pripremu izložbi.

U saradnji sa školskim ustanovama opštine Kotor, tokom cijele godine kustoskinja Jelena Radonjić

organizovaće edukativne časove posvećene Crkvi Svetog Pavla i životu Blažene Ozane.

Od planova za 2020. godinu Crkve Svetog Pavla izdvajaju se:

- Izložbe skulptura autora koji su dio selekcije nakon konkursa za izložbenu sezonu 2020. godine;
- Istraživanje o ženskom zatvoru koji se nakon Drugog svjetskog rata nalazio u Crkvi Svetog Pavla i dokumentarna izložba kustoskinje Jelene Radonjić;
- Početak rada na izradi koncepta stalne pokazne izložbe posvećene Blaženoj Ozani Kotorskoj:
 - Multimedijalna izložba „Zovem se Svjetlost – Oda Ozani Blaženoj“ po umjetničkom projektu inspirisanom likom Blažene Ozane Kotorske, autorka projekta je profesorka beogradskog Fakulteta primijenjenih umjetnosti mr Ljiljana Petrović, a projekat podrazumijeva izradu i prezentaciju sljedećih umjetničkih djela: 12 ženskih kostima, 3 skulpturalne instalacije kostima, 3 uramljene instalacije (kombinovana tehnika), kao i video rad uz prateće emitovanje adekvatnog ambijentalnog zvuka - muzičke podloge, kao i kustosko vođenje izložbom tokom boravka autorke u Kotoru;
 - Dokumentarno-umjetnički multimedijalni projekat „Sacrificio – Žrtva“ autora Aleksandra Kostića, vanrednog profesora Fakulteta dramskih umjetnosti iz Beograda, koji podrazumijeva multimedijalnu izložbu sa filmskim sadržajem i kustosko vođenje na projektu tokom boravka autora u Kotoru.

Crkva Sv. Pavla će, takođe, imati program tokom obilježavanja međunarodnih manifestacija u domenu muzeologije i promocije kulturne baštine – Dan muzeja (maj), Noć muzeja (maj) i Dani evropske baštine (kraj septembra), kao i tokom proslave Dana opštine Kotor.

RIMSKI MOZAICI

Boka Kotorska je bila u sastavu Rimskog carstva skoro 600 godina, od 168. do 476 godine p.n.e. Risanski mozaici pokrivaju podove otmene rimske vile iz perioda cara Hadrijana iz II vijeka n. e. Čitav kompleks iznosi oko 792 m² i sastoји se od pravougaonog centralnog prostora od koga se hodnikom nastavljaju pravougaone prostorije. Sa istočne strane nalazi se pet prostorija povezanih prolazom. Dekoracije podova se sastoje od mozaika crne, sive i bijele boje sa centralnim i bočnim figurama u vidu kvadrata, romba i polukruga. Ono što ovom mozaiku daje posebnu ljepotu i vrijednost jeste medaljon koji se nalazi u središnjem dijelu, oivičen crnim kamenčićima sa utkanim bijelim meandrima. U medaljonu je smještena figura muškarca koje predstavlja boga sna Hipnosa. U 2020. godini planirano je sagledavanje stanja arheološkog lokaliteta i vršenja popis imovine.

4. MANIFESTACIJE INTERNACIONALNOG KARAKTERA

4.1. KOTOR ART - KOTORSKI FESTIVAL POZORIŠTA ZA DJECU

Kotorski festival pozorišta za djecu se od 1993. godine tradicionalno održava u prvoj polovini jula i njim počinju velike ljetne kulturne manifestacije u Kotoru. Osnovan je kao Jugoslovenski festival pozorišta za djecu sa ciljem njegovanja pozorišnog stvaralaštva za djecu, razvoja estetskog vaspitanja mlađih i podsticanja dječijeg stvaralaštva uopšte. Uključujući regionalne i svjetske pozorišne produkcije u program Festival se vremenom profilisao kao međunarodni, a danas predstavlja prvorazrednu i prestižnu kulturnu manifestaciju posvećenu djeci. Kotorski festival je privlačan najširoj publici, podstiče komunikaciju, oživljava umjetnički diskurs, kultiviše međunarodne relacije bez obzira na političke granice i omogućava internacionalno poređenje. Festival pod pokroviteljstvom Predsjednika Republike Crne Gore ujedno je svojevrsna skupština gdje se propagira pravo djece na kulturu i umjetnost, te mjesto kreiranje nacionalne kulturne politike za mlade generacije. Kao dio kotorske asocijacije festivala Kotor Art, Festival je predvodnik razvoja umjetničkog stvaralaštva za djecu i mlade u regionu.

Kotorski festival pozorišta za djecu karakteriše korišćenje novih tehnika menadžmenta, diversifikacija finansijskih resursa, stavljanje većeg akcenta na marketinške aktivosti, stalni napor u poboljšavanju kvaliteta programa, kao i intenzivirana regionalna i međunarodna kulturna saradnja. Fondacija koja rukovodi Festivalom teži da proširuje svoje aktivnosti kako u pravcu djelovanja tokom cijele godine, tako i na druge projekte poput vlastite produkcije, seminara za edukatore u oblasti dramskih umjetnosti, promovisanje dramske pedagogije za djecu i mlade, izdavaštvo, ekološke aktivnosti itd. Proširenjem i promišljanjem svojih djelatnosti i karaktera koncipiranih programa Festival je povećao opseg i intenzitet šire socijalnog značaja koji ima u društvenom okruženju (kulturna, pedagogija, umjetnost, turizam, ekonomija, urbanizam i slično), te se usmjerio ka stvaranju savremenih vrijednosti kao što su: inkluzija djece i mlađih sa smetnjama u razvoju i drugih socijalno ranjivih grupa, društveno osvješćivanje dječijih prava, volontarizam, interkulturalnost i dr.

Kotorski festival pozorišta za djecu je osoben i po snažnoj povezanosti sa lokalnom zajednicom – težnja je da Festival bude dešavanje vezano za specifične ljude, mjesto i vrijeme, te da bude mjesto susreta, sa prostorima i atmosferama za diskusiju, a ne samo niz događaja. Korišćenjem raznovrsnih javnih prostora za predstave i radionice oživljava se svaki kutak grada, a postavljanje zanimljivih umjetničkih instalacija na mnogim gradskim trgovima doprinosi kreiranju kreativne atmosfere, te urbanoj revitalizaciji, kulturnoj animaciji i regeneraciji. Veliki broj radionica za djecu i mlade stalan

je segment Festivala, a posljednjih godina organizuje se edukacija odraslih u težnji da se u Crnoj Gori stvori određeni broj edukatora koji bi mogli nastaviti sa prenošenjem znanja i vještina. Na taj način, ostvaruje se kontinuiran učinak festivala kroz razvoj umjetnika i publike. Festival je veoma ažuran u namjeri da omogući aktivno uključivanje lokalne zajednice u pripremu i tok manifestacije naročito kroz angažovanje mlađih volontera, kao i lokalnih kreativnih snaga iz svih oblasti kojima se pruža prilika da predstave svoj rad. Na taj način Kotorski festival pozorišta za djecu teži da pozorište vratи u središte društva i da jača osjećanje pripadnosti zajednici u kojoj se odvija.

XXVIII Kotorski festival pozorišta za djecu će se održati od 01. do 12. jula 2020. godine, a brojni programi će se održati i u pred festivalskom periodu i tokom godine. Tema XXVIII Kotorskog festivala pozorišta za djecu biće “Zov divljine” kao svojevrsan poziv povratku prirodi.

XXVIII Kotorski festival pozorišta za djecu planiran je sa 80 premijernih programa, 20 zemalja učesnica u programima, 15–20 profesionalnih pozorišnih predstava, preko 1300 djece i odraslih umjetnika izvođača na 30 lokacija u očekivanju oko 30.000 gledalaca. Fondacija Kotorski festival pozorišta za djecu u 2020. godine ima sljedeće ciljeve: kvalitetnu selekciju programa (kriterijumi prvenstveno zasnovani na kvalitetu, daljoj internacionalizaciji i savremenim temama i estetikama), povećanje kvaliteta i obima aktivnosti, programa i projekata tokom godine (bar jednom mjesečno pored realizacije Festivala), unapređenje i nastavak izdavačke djelatnosti i likovne produkcije, doprinos razvoju inkluzije, volonterizma, društvene odgovornosti i ekološke svijesti u društvu.

Preliminarni plan Festivala obuhvata sljedeće programe:

Pozorište mlađih Novi Sad, Srbija – NA VUKOVOM TRAGU (4+);

Drak Theatre, Prag, Češka – BIJELI OČNJAK (6+);

Xi'an Umjetničko pozorište za djecu, Xi'an, Kina – 24 BAKE (3+);

Bunk Puppet Theatre, Kanada - VELIKA MOČVARA (4+);

Papermoon Puppet Theatre, Indonezija – PUNO (5+);

Windmill Theatre, Kambera, Australija – BABA JAGA (5+);

Barrowland Ballet, Glazgov, Škotska – MOĆNI TIGAR;

TPO, Firenca, Italija – PANDINA KUĆA (3+);

Calycantoteatro, Burgos, Španija – IZGUBLJENI PAS (5+);

Philipe Saire, Švajcarska – HOKUS POKUS (4+);

Theatre Artemis, Holandija – RAT (6+);

A Campo, Gent, Belgija – PET LAKIH KOMADA;

Les ombres portees, Pariz, Francuska – MJESEČARI (5+);

Aaben Dans, Roksdal, Danska – SVE U REDU / AI AI AI (0+);

Theater de Spigel, Antverpen, Belgija – LA BOTANIK (2+);
Pozorište Boško Buha, Beograd, Srbija – PETAR PAN (5+);
Dječije pozorište Republike Srpske, Banja Luka, BiH – MAČAK U ČIZMAMA (4+);
Lutkarsko kazalište Maribor, Slovenija – SNJEŽNA KRALJICA (5+);
LOFT, Kazališna družina Pinklec, Zagreb, Hrvatska – S RAZLOGOM (6+);
ZKM, Montažstroj, Zagreb, Hrvatska – MLADEŽ BEZ BOGA (12+);
Gradsko pozorište Podgorica, Crna Gora – SNJEŽNA KRALJICA (6+);
Nikšićko pozorište, Crna Gora – KRALJEVIĆ I PROSJAK (5+).

Revijalno:

KFPD/Gradsko pozorište Podgorica/Kulturni centar Nikola Đurković, Crna Gora – IVO VISIN – KAPETAN OD SNOVA (12+);
KFPD/Kulturni centar Nikola Đurković/Prazan prostor, Crna Gora – LAGARIJE – SUROGAT (4+).

4.2. KOTOR ART - DON BRANKOVI DANI MUZIKE

Festival od 2008. godine nosi naziv Kotor Art - Don Brankovi dani muzike u znak sjećanja na prvog počasnog predsjednika Kotor Arta don Branka Sbutegu. Sbutega se Festivalu pridružio 2003. i sve do smrti 2006. godine snažno podržavao i kanalisaо njegove aktivnosti. Kao dio obilježavanja deset godina od smrti don Branka Sbutegе, direktor Festivala Ratimir Martinović i Nj.E. Antun Sbutega, ambasador Crne Gore u Italiji, osnivaju Fondaciju Don Branko Sbutega sa ciljem afirmacije vrhunskog umjetničkog stvaralaštva i promovisanja don Brankovog lika i djela. Ova Fondacija djeluje kao izvršni producent Don Brankovih dana muzike počev od jubilarnog XV izdanja ove manifestacije.

Umjetnički koncept KotorArt Don Brankovih dana muzike pretenduje da održi visok umjetnički nivo gostujućih muzičara, istražujući i dalje načine da poveže izvedenu muziku sa vanmuzičkim sadržajem i širim društvenim kontekstom, sa ciljem da program Festivala približi i učini ga razumljivijim široj publici, kao i relevantnijim za partnere i potencijalne sponzore i donatore festivala.

KotorArt Don Brankovi dani muzike naredne godine planiraju obilježavanje velikog datuma u istoriji muzike Evrope i svijeta: 250 godina rođenja jednog od najvećih muzičkih genija, Ludviga van Betovena. Festival će se posvetiti muzičkom opusu ovog velikana, dok će nekoliko programa za

temu imati i njegov širi društveno-istorijski kontekst. Kroz programe umjetničke muzike, a u izvođenju renomiranih domaćih, regionalnih i svjetski afirmisanih solista, ansambala i orkestara čuće se njegova simfonijnska, kamerna i solistička muzika.

Svečano otvaranje Festivala, kojim se već tradicionalno obilježava Dan državnosti, planirano je za 14. jul a, kao i prethodnih godina, jedan je od centralnih i najvažnijih programa Festivala. Ovaj datum će ujedno poslužiti i za obilježavanja početka njemačkog predsjedavanja Evropskom unijom, što festival priprema sa Ambasadom Njemačke u Podgorici. Za razliku od prethodnih godina, kada je nastupao Festivalski orkestar KotorArta, za ovu priliku je planiran simfolijski koncert u saradnji sa međunarodnim partnerima. Pored simfolijskog opusa, planirano je i izvođenje Betovenovog Tripl koncerta (za violinu, violončelo i klavir) kojim će se predstaviti perspektivni crnogorski muzičari.

Jedna od specifičnosti KotorArt Don Brankovih dana muzike jeste i njegovanje i doprinos crnogorskoj muzičkoj baštini, kroz poručivanje novih djela umjetničke muzike, najčešće od mladih crnogorskih kompozitora. Ova praksa se posljednjih godina vezuje upravo za program otvaranja festivala, a u 2020. godine je planiran novi koncept koji je u skladu sa generalnom tematikom festivala, odnosno obilježavanjem Betovena. Kao kompozitor Ode radosti, koja služi kao himna Evropske unije, Betoven će poslužiti kao inspiracija za istraživanje tri različite perspektive pogleda na Evropu i evropski identitet: jedne iz Crne Gore, zemlje kandidata za EU, druge iz Njemačke, Betovenove domovine i srca EU, a treće iz Ujedinjeno kraljevstvo, države koja planira svoj izlazak iz EU. Tri kompozitora mlađe generacije je napisati poručeno djelo: Triptih, muzičku refleksiju na Betovenovu Odu Radosti, i kroz njega muzički predstaviti kako doživaljavamo Evropu danas iz ove tri perspektive.

Pored muzičkog istraživanja evropskog identiteta, promocije mladih crnogorskih talenata i iznad svega, obilježavanja genijalnosti muzike ovog velikana, planirana je još jedna premijera. Pored poručenog muzičkog djela, kao sada već uobičajena praksa svečanog otvaranja, festival planira premijeru dokumentarnog filma sa tematikom Betovena, koji prati logiku novog Triptiha sa tri različite perspektive na Evropu, naročito kroz prizmu i naše buduće himne, njenog značaja i značenja. Kao dodatno umjetničko djelo, ovaj film bi dodatno istražio socio-političku tematiku kojom se bavi čitav program otvaranja, i dalje proširio ove tri perspektive, predstavljajući i misli lokalnih političara, sociologa, kulturnih radnika, predstavnika evropskih institucija, iz sve tri države. Za realizaciju ovog dokumentarnog filma planira se međunarodna produkcija.

KotorArt Don Brankovi dani muzike svake godine promovišu mlade crnogorske talente. Tako će biti i naredne godine, i to na četiri koncerta u okviru serijala KotorArt Talenti koji podrazumijevaju nastupe najboljih đaka ŠOSMO „Vida Matjan“, najvažnijeg i tradicionalnog partnera festivala, violinistkinje Petre Bubanje, koja je doktorirala na univerzitetu u Floridi, SAD, kao i solistički

nastup uspješne kotorske učenice Petre Radulović, koja studira na univerzitetu u Beču.

Briga o mladim muzičarima, ali i najmlađoj publici, takođe je već traditionalni dio programa Don Brankovih dana muzike. KotorArtić program za djecu, prošao je kroz nekoliko strukturnih promjena od svog osnivanja. Prvobitno muzička radionica za najmlađe sa renomiranim umjetnicom Marinom Milić - Apostolović, KotorArtić je služio kao prostor za učenje o klasičnoj muzici kroz igru, dok je u poslednjih nekoliko izdanja, KotorArtić rezultirao dječijim performansom ili čak i pozorišnom predstavom, koji su bili rezultat rada gostujućih predavača i stručnjaka sa učesnicima programa. Još jedan model funkcionisanja ovog projekta bio je prije tri godine, kada se djeci predstavio duvački kvintet koji ih je upoznavao sa svojim instrumentima i izvodio simfonijsku bajku za djecu Peća i vuk Sergeja Prokofjeva, uz naratora. U djelu se kroz priču povezuju ličnosti i životinje i njihovi karakteri sa bojom instrumenta, vrstom melodije, tempom, dinamikom i drugim muzickim elementima. U sljedećim festivalim izdanjima, cirkuska trupa je animirala djecu i roditelje i održavala interaktivne programe na kotorskim pjacama, a ansambl sa kineskim i lokalnim mladim muzičarima, premijerno je izveo predstavu Bah kroz vrijeme i kontinente, dok smo prethodne godine imali prilike da slušamo Mozartovu operu Čarobna frula u originalnoj adaptaciji za najmlađe. Na ljetu 2020. planirano je da se KotorArtić platforma osloni na prethodne godine i na inovativni način približi najmlađoj publici umjetničku muziku, sa fokusom na stvaralaštvo Ludviga van Betovena.

Nakon centralne uloge na tradicionalnom otvaranju Don Brankovih dana muzike 2016, 2017, 2018. i 2019. godine, kada je nastupao pod palicama maestra Mira Homena, Vahana Mardirossiana i Premila Petrovića, izvodeći nova djela, porudžbine Festivala, od kompozitora Nine Perović, Aleksandra Perunovića, Ramba Amadeusa, Iva Josipovića, Antonija Babića, Uršule Jašovec, Sonje Mutić, Marka Kovača i Marijane Janovske, a naročito kao jedan od najvažnijih i najstarijih elemenata programa Don Brankovih dana muzike, Festivalski orkestar KotorArt-a je ponovo planiran kao važan element umjetničke koncepcije programa Don Brankovih dana muzike u 2020. godini. Festivalski orkestar KotorArt-a, osnovan je 2003. godine s idejom da se okupljaju mlađi i perspektivni muzičari regiona kako bi tokom nekoliko nedjelja pripremali i izvodili odabrane programe, afirmišući različite prostore kao mjesta umjetničkih svetkovina. Njegujući ideju zajedništva, ovaj staggione (sezonski) orkestar je, s više od 50 održanih koncerata do sada, pokazao izvanredan i istančan osjećaj za muziku raznih epoha i muzičkih stilova i žanrova i danas čini jedan od glavnih elemenata programa Festivala. U 2017. godini, ta inicijalna ideja zajedništva je još više naglašena i dograđena, organizovanjem audicije za nove članove orkestra, mlađe muzičare iz regiona i drugih dijelova svijeta, na taj način čineći ovaj orkestar međunarodnog sastava platformom za simboličnu poruku zajedništva i promovisanje kulturnog diverziteta.

Pored Betovena, koji će se provlačiti kroz gotovo svaki program festivala, akcent će biti i na

kotorskim stvaraocima kojima festival pravi omaž i obilježava važne datume kroz koncerte i inicijative koje za cilj imaju da sačuvamo od zaborava one pojedince koji su nas kao društvo zadužili. Upravo onako kako festival čuva sjećanje na ime, lik i djelo don Branka Sbutege, jednog od osnivača festivala.

Na prvom od dva koncerta Festivalskog orkestra KotorArta, kao solista nastupiće trubač Guy Touvron iz Francuske, izvodeći barokna djela koje kotorska publika nema prilike da često čuje. U drugom dijelu koncerta, planirano je izvođenje djela Bora Tamindžića, vjerovatno najvećeg crnogorskog kompozitora čije stvaralaštvo nije dovoljno predstavljeno javnosti.

Pored ovog koncerta, planiran je još jedan nastup Festivalskog orkestra KotorArt-a, na kojem će kao solista nastupiti renomirani flautista iz Italije. U drugom dijelu ovog koncerta planiran je premijerni nastup horskog ansambla, koji se okuplja na inicijativu Don Brankovih dana muzike, a koji će u dogовору sa porodicom, nastupati u čast kotorskog velikana, muzičkog entuzijaste i pedagoga prof. Nikole Gregovića, obilježavajući desetogodišnjicu njegove smrti. Betoven će biti u fokusu i klavirskih i violinističkih resitala na kojima će se čuti ne samo originalna već i aranžirana djela, što će biti slučaj i sa kamernom muzikom u izvođenju renomiranog bečkog ansambla, Bečka kamerna simfonija, jednim od vodećih ansambala bečke muzičke scene. Pored ovog klasičnog kamernog ansambla, planirano je i gostovanje kvarteta saksofona Auerum, koji će kotorskoj publici predstaviti malo moderniji zvuk.

Kao jedan od najznačajnijih kompozitora za klavir, Betoven će biti obilježen i kroz klavirske resitale, prije svega, nastupom jednog od najpoznatijih pijanista sa naših prostora, Kemala Gekića. Pored Gekića, koji je jedan od umjetnika koji su obilježili razvoj Don Brankovih dana muzike počev od prvih izdanja festivala, u okviru Yamaha Piano Marathon, novog mini-serijala klavirskih koncerata zamišljenog u saradnji sa Yamahom, nastupiće i izuzetni mladi kineski pijanisti, pobjednici međunarodnih takmičenja i štićenici Šangajskog muzičkog konzervatorijuma kao što su Zhao Ziwen, Hou Yifan pobjednica takmičenja Muzičke omladine u Beogradu Marta Ček, renomirani regionalni i evropski pijanisti kao što su hrvatski klavirski duo koji čine Ljubomir i Danijel Gašparović, Antonio di Cristofano i Francesco Libetta.

Pored Betovena, KotorArt Don Brankovi dani muzike narednu godinu planiraju da obilježe još intenzivnijom saradjnjom na međunarodnom planu. Konstantni kontakti sa partnerima iz Austrije, Kine, Slovenije, Italije, Turske, SAD, Hrvatske, Srbije, Njemačke imaju za cilj da Kotor promovišu kao referentnu mediteransku ljetnju platformu za predstavljanje umjetnika iz čitavog svijeta. Gostujući klasični, etno i džez sastavi popuniće ljetnje dane kvalitetnom muzikom na kakvu je publika KotorArta navikla. Naročito važnu pažnju festival posvećuje saradnji sa partnerskim organizacijama i festivalima i realizaciji projekata sa njima. Planirana je saradnja i koncerti sa Šangajskim art festivalom, najvećim festivalom muzike u Kini, kao i sa Verbier festivalom u

Švajcarskoj, najznačajnijim festivalom umjetničke muzike u Evropi.

Upravo u okviru ovih saradnji na međunarodnom planu, osmišljen je novi serijal China Stage (Kineska scena) koji će predstaviti nekoliko koncerata kineskih umjetnika, na kojima će biti predstavljena klasična i savremena djela umjetničke muzike, kao i tradicionalna kineska muzika. Kotorskoj publici će se takođe predstaviti i turski sastav Anadolu Güneşi koji će izvoditi tradicionalnu tursku muziku. Na inicijativu Kulturnog centra Turske u Podgorici ali i u kontekstu pobratimskih odnosa Kotora i turskog grada Gaziantepa, u toku su pregovori oko gostovanja simfonijskog orkestra iz ovog grada.

Kako je Betoven okosnica programa festivala, planirano je da se jedno čitavo veče posveti osvrtu na Betovenu kao čovjeka i umjetnika, kao i na interesantne manje poznate detalje njegovog života i okolnosti stvaranja. Betoven je važan, ne samo kao muzički genije već i kao moralna i duhovna vertikala zbog čega i zauzima jedno od centralnih mjesta među stvaraocima današnje ujedinjene Evrope. Planirano je i obilježavanje Betovena kao osobe koja je živjela sa hendihepom, kroz neobičan spoj glumice i stand-up komičarke Sandre Silađev – Dinje i aktivnih muzičara i drugih umjetnika isključivo sa određenom vrstom hendihepa.

Nastavlja se saradnja i sa višegodišnjim sponzorom Festivala, Coca-Cola-om, koja je poslednjih pet izdanja KotorArta podržavala serijal programa sa popularnim koncertima, koji nazivamo Coca-Cola Stage. Kao dio ovih programa, u Kotor dovodimo atraktivne muzičare popularnih i alternativnih žanrova, poput Gibonija, Radeta Šerbedžije, Darka Rundeka, benda Partibrejkers, Amire Medunjanin, Arsena Dedića i Gabi Novak, Gorana Karana, Bisere Veletanlić, Matije Dedića, Massima Savića, Vasila Hadžimanova i mnogih drugih. Za ljeto 2020. planiran je ekskluzivni nastup Josipe Lisac, koja u posljednje vrijeme vrlo rijetko nastupa, kao i sastava The Frajle koji je stekao regionalnu popularnost svojim šarmantnim nastupima, kao i rok sastava vrlo popularnog u bivšoj Jugoslaviji Divlje Jagode koji naredne godine obilježava jubilej i tim povodom izdaje novi album.

Serijal programa Pjaca od džeza, u okviru kojeg se svake nedjelje uveče okupljaju džez muzičari ispred Pomorskog muzeja, na veliko oduševljenje turista i lokalaca, postao je neizbjježan dio programa Don Brankovih dana muzike. Ove godine planiramo da nastavimo dalje razvijanje ovog serijala, tako da su planirani vrhunski nastupi džeza svake nedjelje u toku trajanja Don Brankovih dana muzike, na kojima će nastupiti između ostalih i slovenački džez sastav BRP Trio koji čine harmonikaš Marko Brdnik, gitarista Uroš Rakovec i perkusionista Gašper Peršl, potom mađarski sastav Gáspár Károly trio, te duo koji je obilježio Pjacu od džeza od njenog nastanka – Aleksandra Bijelić Aleksijević, vokal i Ivan Aleksijević, klavir. U okviru Pjace od džeza, obilježićemo i Austrijski džez vikend, te će nastupiti mladi džez ansambl DUO 4675 (Astrid & Beate Wiesinger) i Tribidabo (Matthias Meister, saksofon, kahon; Bernd Kohlhofer, harmonika, Simon Reithofer,

gitara), kao i slovenački Masquara Quartet koji povezuje džez sa zvucima Portugala i Južne Amerike, a koji čine klasični muzičari Polona Udovič, glas, violina; Timi Krajnc, gitara; Vojko Vešligaj, gitara; i Mitja Režman, bas gitara.

Pored bogatog glavnog programa KotorArt Don Brankovih dana muzike, posljednjih godina je nezaobilazni dio programa i serijal Luke umjetnosti koji je nastao prije više od deset godina kao projekat oživljavanja trgova. Sa zapaženim uspjehom i na oduševljenje mještana, turista i ugostitelja, realizovani su brojni programi kao što su koncerti i dječije radionice na kotorskim pjacama. Ovaj vid performansa i umjetničko-edukativnih radionica na otvorenom promoviše naš grad kao mjesto nepresušnog kreativnog potencijala i umjetničkog duha koji biva sve opipljiviji. Cilj ovih programa je njegovanje različitih vidova umjetnosti i pretvaranje naših pjaca, tj. gradskog javnog prostra, u mesta žive umjetnosti, dostupne i vidljive svima, što je aktuelna tema i česta praksa u savremenoj kulturnoj produkciji svuda na svijetu.

4.2.1. X PJACA OD FILOZOFA

X KotorArt Pjaca od filozofa, koja se posljednjih godina održava u izvršnoj produkciji Fondacije „Don Branko Sbutega“, zamišljena je kao dvodnevni filozofski simpozijum koji se održava na Pjaci od Kina. Pjaca od filozofa pokrenuta je 2010. godine kada je Paolo Mađeli pozvao književnika i novinara Andreja Nikolaidisa i filozofa Srećka Horvata, kako bi u sklopu Međunarodnog festivala KotorArt razvili i poseban filozofski program. Početna ideja je bila da se u Kotoru, koji vrvi trgovima, iznova rekreira starogrčko značenje riječi ‘agora’, koja nije označavala samo mjesto trgovine i okupljanja, već je ujedno služila i kao ključno mjesto za rođenje filozofije. Na agori se Sokrat upuštao u rasprave s Atinjanima i iz tih dijaloga izvlačio filozofske pouke; na agori, nakon što je čuo Sokrata, jedan je pjesnik, koji će kasnije postati poznat i kao Platon, spalio sva svoja djela i odlučio baviti se filozofijom. Ovdje je i Diogen vršio svoje filozofske provokacije, živio u bačvi i svijećom tražio čovjeka. Kao slična provokacija mogla je izgledati namjera da se usred ljeta, u turističkome gradu kao što je Kotor, pokrene Pjaca od filozofa, da se uprkos visokim temperaturama i iskušenjima koje nosi more, posvetimo filozofiji. U proteklih šest godina Kotor su posjetili respektabilni filozofi i filozofkinje kao što su Đorđo Agamben, Antonio Negri, Đani Vatimo, Renata Salecl, Boris Gunjević, Žarko Paić, Tonči Valentić, Milica Jovanović, Mihail Riklin, Eva Ilouz i drugi. Time je ne samo obogaćen program KotorArt-a već se i Crna Gora direktno uključila u ono bez čega nema nijedne prave filozofije, ali i mišljenja kao takvog – dijalog. Na tome tragu, nakon što smo se bavili krovnim temama kao što su “Fundamentalizmi XXI vijeka”, “Kapitalizam

ne ide na ljetovanje?”, “Šta Evropa želi?”, vratili se na samo izvorište filozofije – “Ljubav”, a nakon toga je fokus bio na promišljanju tehnologije i nadzora, kroz simpozijum “Budućnost je ovdje: Tehnologija i Nadzor”, te je proučavana “Apokalipsa”. Programska koncepcija Pjace od filozofa prolazila je kroz nekoliko promjena u prethodnim godinama, varirajući u vremenskom trajanju, programskom sadržaju i lokacijama održavanja. Na ljeto 2018. godine, program se proširio na način da se održavanje programa produžilo na četiri dana, sa po jednim predavanjem gostujućeg filozofa na veče, umjesto dosadašnje prakse da se održe dva predavanja dnevno, što se pokazalo previše za publiku. Takođe, održavanje programa je vraćeno na otvoren prostor, na Pjacu od Kina, što je omogućilo većem broju publike da prisustvuje predavanjima, a svakako povećalo vidljivost čitavog programa. Prošle godine, Pjaca od filozofa se održala u manjem obimu od dva dana, sa temom “Kako misliti izbjeglištvo?”.

4.3. MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA PERAST

Međunarodni festival klapa Perast, osnovan 2002. godine, u težnji za sopstvenom prepoznatljivošću, 2009. godine uvodi kategoriju „Nova klapska pjesma“, konkursima za nove autorske tekstove, kompozicije i obrade na temu „Boka Kotorska- more i pomorstvo“. Na temu „Boka kotorska-more i pomorstvo“ objavljene su 77 Nove autorske klapske pjesme u premijernim izvedbama najpoznatijih domaćih i klapa iz okruženja.

„Bokeljska pjesma“ je od XI festivala 2012. godine obavezni dio takmičarskog repertoara svih klapa učesnica. Zahvaljujući aktivnom angažmanu klapskih obrađivača festivalska web biblioteka klapskih partitura sadrži gotovo 500 bokeljskih pjesama. Festivalska biblioteka je nazvana po Juliju Baloviću (1672-1727), piscu Peraške hronike iz 1714. godine, jednom od prvih sakupljača narodnih pjesama ovoga kraja.

Izdavaštvo MFK Perast je započeto 2011. godine radom na knjizi „Pjesme dalmatske iz Boke Ludvika Kube“ (1907. godine). U njegovoј originalnoj svesci iz 1907. godine, koja se čuva u Odsjeku za etnologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, nalaze se 155 sačuvanih notnih zapisa narodnih pjesama iz Boke, za čije se postojanje nije znalo u Crnoj Gori. Godine 2015. Međunarodni festival klapa Perast je izdao knjigu autora dr. Jakše Primorca i dr. Zlate Marjanović sa naučnim radovima koji predstavljaju izuzetan doprinos etnomuzikologiji Crne Gore.

Uz već pomenute stvaraoce iz oblasti klapskog pjevanja, u Perastu su nastupale i najpoznatije klapе iz regionala. Od preko 400 klapа koje smo ugostili u Perastu, neke od višestrukih osvajača najprestižnijih nagrada u Omišu i drugim poznatim festivalima su: klapе Šufit, Contra, Cambi, Pinguentum, Bunari, Kaše, ženske klapе Neverin, Skontradura, Teranke, Stentorija, Luka, Corone,

Štorija kao i najuspješnije domaće klape: Alata, Assa voce, Bisernice Boke, Bellezza, Castel Nuovo, Incanto, Jadran itd. Sve klape učesnice, na peraškom festivalu pjevaju obavezno i rado bokeljske pjesme u savremenim klapskim obradama. Značajno je formiranje i festivalski nastupi sve brojnijih dječjih klapa na MFK Perast (Štiglići iz Podgorice, Primorkinje iz Budve i Kotorski gardelini). Kotorski gardelini su osvajači 1. nagrade na Festivalu dječjih klapa u Zadru marta 2019. i od ove godine nastupaju i rade pod imenom Marineri uz pokroviteljstvo MFK Perast.

Tokom 19 godina postojanja, uočljiva je osnovna misija MFK Perast na čuvanju kulturne baštine klapskog pjevanja, koje se u Boki Kotorskoj njeguje najmanje od kraja XIX vijeka. Takođe je uočljiva evolucija samog festivala, koji je, zahvaljujući dosljednjom istraživanju najstarijih notnih zapisa, od skromnih početaka danas prepoznatljiv i priznat po svojoj misiji i dostignućima: biblioteci od gotovo 500 raspisanih klapskih partitura sa pjesmama iz Boke, osam izdanja festivalskog almanaha „Lirica“ sa preko 150 savremenih obrada najstarijih zapisivača i kasnijih stvaraoca iz Crne Gore i regionala. MFK Perast održava i kontinuiranu saradnju sa najvećim klapskim autorima iz ove muzičke oblasti.

XIX Međunarodni festival klapa Perast održaće se od 25. do 28. juna 2020. godine. Finale XIX Međunarodnog festivala klapa u Perastu zadržaće tradicionalni sadržaj - revijalni koncert i dva takmičarska koncerta u svim kategorijama.

Program Međunarodnog festivala klapa Perast 2020. godine:

25. juna - Prezentacija Lirice br. 8;

- „Volim Perast“ – izložba najboljih fotografija Perasta;
- Svečano otvaranje;

26. jun – Finale XIX Međunarodnog festivala klapa Perast : Takmičarski program (ženske klape i I dio Novih klapskih pjesama), Revijalni program (mlade klape iz Crne Gore i gosti – klape učesnice);

27. jun - Finale XIX Međunarodnog festivala klapa Perast : Takmičarski program (muške klape i II dio Novih klapskih pjesama), Revijalni program (mlade klape iz Crne Gore i gosti – klape učesnice);

28. jun - Finale XIX Međunarodnog festivala klapa Perast : Revijalni program – koncert – Omaž prof. Nikoli Gregoviću povodom 10 godišnjice njegove smrti (učesnici: klape iz Crne Gore i gosti);

- Zatvaranje XIX MFK Perast.

Ove godine izlazi almanah Lirica br. 8 na temu : Odabane kompozicije Bora Tamindžića u obradama za klape Aleksandra Tamindžića – I dio i Odabrane kompozicije Vicka Nikolića u obradama za klape Aleksandra Tamindžića – II dio . U 2020. godini je planirano održavanje

seminara za klape iz Crne Gore i koncerata povodom 8. marta i Dana opštine Kotor 21. novembra.

4.4. INTERNACIONALNA SMOTRA MODE – UMJETNOST I MODA

Internacionalna smotra mode je manifestacija od međunarodnog značaja i prezentacija mode kao vida vizuelne umjetnosti, ali i oblik oglašavanja savremenog svijeta. Opština Kotor, kao suorganizator, učestvuje u finalnom segmentu gdje, pored obezbjeđivanja finansijskih sredstava, realizuje i niz organizacionih poslova.

Ova manifestacija ušla je 2018. godine u novu fazu svog razvoja koja podrazumijeva značajne konceptualne izmjene i prožimanje mode i umjetnosti, uz tendenciju promovisanja tradicije i stvaralaštva mladih kreatora i dizajnera Crne Gore. Potencirala je učešće modnih kuća u aktivnom umjetničkom životu, najprije scenskim umjetnostima. Prethodne godine prvo veče programa Internacionalne smotre mode - Umjetnost i moda obilježio je perfomans kao kombinacija mode, teatra i muzike sa art kolekcijom italijanskog kreatora visoke mode Filippa Laterze uz učešće nekoliko crnogorskih umjetnika; prezentacija i revija modela inspirisanih crnogorskim princezama "Evropska moda na crnogorskem dvoru" i "Dress code", crnogorske kreatorke Jelene Roganović, dok je drugo veče izvedena baletska predstava "Paradox/Sacre/Epilog - Posvjećenje", sa čuvenim baletskim umjetnikom Sergejom Polunjinom u glavnoj ulozi.

Modna agencija Fabrika u saradnji sa Opštinom Kotor organizovaće 23. Internacionalnu smotru mode pod nazivom Umjetnost i moda, koja će biti održana u avgustu tekuće godine.

5. OSTALE MANIFESTACIJE

5.1. XI FESTIVAL GUDAČA

Pod sloganom „Oda Betovenu” XI Jubilarni „Festival gudača” se svojim programima pridružuje obilježavanju 250. rođendana slavnog njemačkog kompozitora, sa željom da se oda priznanje kompozitoru koji, kao ni jedan drugi do današnjih dana, nije oblikovao ideju idealizma Evrope. Njegov uticaj i vizionarstvo se osjeća i danas. Uz programe posvećene najvećim djelom Ludvigu van Betovenu Festival gudača kao i prethodnih godina ima jasan i vidljiv cilj – pružiti podršku mladim talentovanim muzičarima na putu njihovog napretka i afirmacije. Festival gudača ima javni međunarodni karakter promotivno edukativnog tipa, gdje se okupljaju umjetnici različitog uzrasta iz raznih sredina. Osnovan je 2009. godine iz potrebe produbljavanja i sveobuhvatnog učenja na gudačkim instrumentima kao i poboljšanja i unaprijeđenja ukupne kulturne i turističke ponude Boke Kotorske. Dosadašnji festivali su pokazali da je trud ljudi koji su okupljeni na ovom projektu urođio plodom i da je Festival gudača prepoznat kao manifestacija od značaja, gdje sve veći broj mlađih talentovanih muzičara produbljuje svoja znanja na master class radionicama a koncerti koji takođe prate manifestaciju su postali prava atrakcija za turiste kao i za domaću publiku.

Pored edukacije cilj Festivala je popularisanje klasične muzike, podrška mladim darovitim muzičarima i mogućnost da predstave svoje potencijale, razvoj i njegovanje muzičke kulture, promocija visoko kvalitetnih programa i muzičkih sadržaja kao i jačanje veze kulture i turizma. Festival gudača je postao svojevrsna lična karta po kojoj se prepoznaće kulturno i turistički visoko razvijena sredina a kotorski Stari grad, gdje se odvija većina koncerata je svojevrsna scena i umjetničko djelo samo po sebi. Uz bogat kulturno umjetnički program on postaje grad pozornica u koju turisti hrle u sve većem broju. Festival gudača se održava u prvoj polovini jula mjeseca kao prateći, muzički segment veoma popularnog i međunarodno priznatog Kotorskog festival pozorišta za djecu.

XI Festival gudača ima poseban značaj ne samo za navedene oblasti već i na polju promocije kulturne posebnosti i ličnog identiteta kao i obezbjeđivanja kontinuiteta u realizaciji ovih i sličnih aktivnosti koje je NVO „Bocche di Cattaro“ do sada pokrenula.

Prethodne festivale su pratile radionice za violinu, violu, violončelo, kontrabas, kamernu muziku i orkestar. Svoje učešće su uzeli eminentni umjetnici i istaknuti profesori iz zemlje i inostranstva. Svake večeri su na različitim lokacijama Kotora, Perasta i Risan organizovani koncerti gdje su nastupali mlađi muzičari polaznici radionica, predavači kao i istaknuti muzičari. Posebna atrakcija su bili koncerti na otvorenim scenama, trgovima gdje se tokom ljetnjih mjeseci okuplja najveći broj

turista koji nisu krili oduševljenje izvođačkim sposobnostima mlađih muzičara. Duboko vjerujemo da su ovakve i slične aktivnosti siguran put na unaprijeđenju muzičke kulture kao važnog segmenta svakog društva i šansa mladima da kroz kulturu prezentuju tradicijske vrijednosti naših prostora kao i pozicioniranje naše države na turističkoj mapi naprednih zemalja kroz programe i sadržaje koje krasiti prije svega znanje i kvalitet. To potvrđuje sve veći broj učesnika, broj događanja, popularnost kod turista i domaće javnosti, medijska propalačenost kao i evaluacija aktivnosti. Uspješnost festivala potvrđuju svojim učešćem istaknuti muzičari i eminentni pedagozi sa Konzervatorija iz Beča, Moskve, Londona, Plovdiva, Beograda, Cetinja, Podgorice koji su svih prethodnih godina prijatelji Festivala, predavači i učesnici što dokazuju da je projekat koncipiran na osnovu znanja, kvaliteta, iskustava i potreba sredine.

Namjera nam je da u narednom periodu razvijamo Festival, unaprijedimo kvalitet, obim i sadržaj programa. Kroz edukaciju i ulaganje u budućnost, na način njegovanja nove koncertne publike, motivisani smo dosadašnjim rezultatima i odjekom u javnosti koji su prethodni festivali imali. Želimo da punu pažnju posvetimo strateškim osmišljavanjem i realizacijom novih interesantnih programa i na taj način opravdamo podršku društva u kome radimo ukazujući na to da su naši programi vrijedni društvene odgovornosti u cilju razvoja i napretka.

Stasavajući uz muziku i Festival gudača, naše mlade kreativce vodi ista misao, snaga volje, optimizam, hrabrost i iznad svega uporan rad. Uz podršku koju imaju oni vjeruju u sebe i vlastite sposobnosti a to rezultat čini svemogućim. Spajanjem vrijednosti koje su naša tradicija sa iskustvom drugih, različitih kultura i znanja, naša vizija je naša težnja i naša dužnost – osvijetliti put kojim koračaju kroz čaroliju zvanu MUZIKA!

Za XI Festival gudača koji će se održati od 02. – 10. jula 2020. godine planirane su sljedeće aktivnosti:

Radionice:

Radionice za violinu koje vode Arkadij Winokurov (Beč), Ivo Stojanov (London) Vujadin Krivokapić (Cetinje);

Radionice za violončelo – Georg Baich (Beč), Aleksandar Latković (Beograd);

Radionice za violu i kamernu muziku – Michail Bereznitski (Moskva);

Radionice za kamernu muziku i orkestar - Vili Ferdinandi (Podgorica);

Radionice za kontrabas – Zoran Zakrajšek (Podgorica);

Radionice za solo pjevanje – Lilia Ilieva (Plovdiv).

Radionice se održavaju svakog dana prije i poslije podne u Perastu na sljedećim lokacijama: Muzej grada Perasta, crkve sv Antuna i sv Ivana, Osnovna škola u Perastu.

Koncertni program:

- 03.07. u 21h - „Svi će ljudi braća biti”;
- 05.07 u 21h - „Mjesečina”;
- 06.07. u 21h - „Svijet tišine”;
- 07.07. u 21h - „Paralele - Mozart – Hajdn – Betoven”;
- 08.07. u 21h - „Fidelio”;
- 10.07. u 21h - „Eroika”.

Edukativna predavanja i izložbe:

- 04.07. u 11h - „Betovenov svijet i božanska iskra” – Edukativno predavanje o Betovenu - Muzej grada Perasta;
 - 07.07. u 10h - „Betoven – buntovnik s razlogom” – Muzičko – filmska projekcija - Galerija solidarnosti Kotor;
 - 08.07. u 11h - Omaž Betovenu – Izložba radova učenika Likovne škole „Petar Lubarda” – Cetinje.
- Radionice:
- 09.07. u 11 h - Radionica za izradu tradicionalnih muzičkih instrumenata – lirica - Đorđe Begu (Hrvatska) - Centar za kulturu „Nikola Đurković” Kotor.

5.2. PREZENTACIJA ETNO ZBIRKE RADIMIR

Zbirka porodice Radimir je nastala kao plod dugogodišnjeg sakupljanja predmeta a naročito nakon zemljotresa 1979. godine. Tada se veliki broj stambenih objekata sanirao i odbacivane su mnoge stvari kojima više nije bilo mesta u moderno opremljenim i racionalnije iskorišćenim prostorima. Svi predmeti, mobilijar i pokućstvo kao namještaj, nošnja, instrumenti, posuđe i ostalo bili su u svakodnevnoj upotrebi skoro u svakoj građanskoj porodici Boke Kotorske.

Zbirka se može podijeliti u nekoliko tematskih cjelina: Narodna nošnja Dobrote (muška, ženska, dijete), Građansko odijelo, Tekstil (odjevni predmeti, ukrasni predmeti, dobrotska čipka, bijeli vez), Suncobrani i štapovi, Alati, Muzikalije, Posuđe, Navigacijski instrumenti, Oprema barke-broda, Oružje, Mjerni instrumenti, Nakit i sl. U zbirci se nalaze različiti oblici posuđa, alati za obradu drveta, predmeti etnografskog kućnog inventara, nekoliko autentičnih komada namještaja iz XVIII i XIX stoljeća kao što su bokeška škrinja, komodina, korpa za ručne radove, bajuli i sl. Zbirka, čija je valorizacija kulturnih vrijednosti kulturnih dobara odobrena od strane Uprave za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore, predstavlja dio izuzetno vrijedne kulturne i turističke ponude Kotora.

Etno zbirka biće izložena u crkvi Sv. Mihaila u Dobroti u ljetnjem periodu od 15.06. do 15.09.2020. godine a planirano je njeno izlaganje i na drugim mjestima.

5.3. OTVORENI KOTORSKI TRGOVI

Od izuzetnog značaja je da dio ne samo turističke već i kulturne ponude tokom ljetnjih mjeseci, kada naš grad ima najviše posjetilaca, čine programi naših sugrađana amatera. Zalaganje i postignuće desetina klapa, orkestara, horova, bendova, pjevačkih društava, dramskih trupa, likovnih i strip udruženja i karnevalskih grupa dio je identiteta našeg grada i izuzetna vrijednost kojoj treba vratiti pažnju i podršku. Ovaj program će, uz organizacionu podršku kotorskih ustanova kulture, nastojati da fokus vraća na amaterizam i kotorsko-građanske dobre običaje u kulturi. Otvoreni kotorski trgovi, po treći put, biće realizovani tokom juna, jula i avgusta nakon javnog poziva i selekcije zainteresovanih učesnika u programu.

5.4. BOKELJSKI VREMEPLOV

Bokeljski vremeplov – multimedijalni je program posvećen gradskom životu Kotora tokom proteklih vjekova što će, pored svoje atraktivnosti, imati i edukativnu notu. Program se oslanja na organizacionu podršku ustanova kulture grada, a biće realizovan, nakon javnog poziva i selekcije zainteresovanih učesnika, tokom ljetnjih mjeseci. Ovogodišnji Bokeljski vremeplov treći je po redu.

6. NOVOGODIŠNJI PROGRAM

6.1. DOČEK NOVE GODINE

Kotor je prvi crnogorski grad koji je doček Nove godine organizovao na otvorenom (1997. na 1998. godinu) što Opštinu dodatno obavezuje da da svoj doprinos kako bi Kotor, kao kulturno središte, i tokom Novogodišnjih praznika publici pružao urbane, moderne i kvalitetne muzičke programe.

Rock New Year – naziv je niza koncerata na Trgu od oružja koji ima za cilj da Kotorani i njihovi gosti s rokenrolom uđu u novo ljeto. U okviru ovog rok spektakla tokom proteklih godina pred kotorskim publikom su nastupali: Električni orgazam, Partibrejkersi, Rambo Amadeus, Letu Štuke, Disciplina kičme, Let 3, Obojeni program, Stray dogg, Veliki prezir, Light under the black mountain, Bombaj štampa, Urban & 4, Darko Rundek & Ekipa, M.O.R.T, Four Blues Drivers, Galija, Psihomodo Pop i Autogeni trening, Lačni Franz, VIS Tetra, Bajaga i Instruktori, Hladno pivo.

Organizatori su Turistička organizacija i Opština Kotor.

7. INDIVIDUALNO KULTURNO STVARALAŠTVO

Dio afirmisanja kulturnog stvaralaštva svakako moraju zauzeti i pojedinci sa svojim učinkom koje je jednako značajno kao i stvaralaštvo većih kulturnih organizacija i ustanove, te samim tim Sekretarijat će nastaviti sa aktivnostima za podsticanje individualnog kulturnog stvaralaštva za stvaraoca sa područja opštine Kotor. Budući da se razvoj kulture podstiče sufinansiranjem programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u kulturi sredstvima iz budžeta Opštine, Sekretarijat će i ove godine propisati vrstu projekata iz određenih oblasti kulture koje će sufinansirati.

Planirano je raspisivanje Javnog poziva za podršku individualnom kulturnom stvaralaštvu iz oblasti muzike, književnosti, nauke, filma i pozorišta, za autorska djela stvaralaca sa područja opštine Kotor. Predmet podrške, visina sredstava, korisnici sredstava, kriterijumi za raspodjelu će biti propisani Javnim pozivom.

8. OSTALO

Zbog velikog broja kulturnih događaja koji se organizuju u opštini Kotor, Programom kulturnih manifestacija nije moguće obuhvatiti sve manifestacije i programe koji zaslužuju pažnju publike i finansijsku podršku Opštine. Zato u Programu kulturnih manifestacija postoji stavka Ostalo, a sredstva pod pomenutom stavkom biće utrošena kao podrška kulturnim programima amaterskih društava, mjesnih zajednica, pojedinaca, a koje se održavaju u Kotoru ili afirmišu kulturu, kao i bogato kulturno naslijeđe Kotora negdje drugo.

9. IZDACI ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Budući da se u opštini Kotor pored velikog broja kulturnih manifestacija u značajnoj mjeri organizuju događaji društvenog karaktera, Programom kulturnih manifestacija predviđena je stavka Izdaci za društvene djelatnosti. Finansijska sredstva predviđena pomenutom stavkom biće utrošena

na pripremu, izradu i realizaciju lokalnih akcionalih planova, na organizaciju društvenih događaja, podršku različitim društvenim događajima i aktivnostima i slično.

Ovakvu podjelu pratiće i budžetska raspodjela sredstava kao što slijedi u prilogu.

**PROGRAM
RASPOĐELE BUDŽETSKIH SREDSTAVA
KOJA SU SE USMJERILA ZA KULTURNE MANIFESTACIJE
U OPŠTINI KOTOR U 2020. GODINI**

Prema Odluci o Budžetu Opštine Kotor za 2020. godinu i u skladu sa trezorskim načinom poslovanja za 2020. godinu, sredstva za finansiranje programskih aktivnosti u kulturi su planirana u iznosu od **640.640,00 eura**.

Plan finansiranja kulturnih događanja
--

2020. godina

Opis	Planirana sredstva
Manifestacije u organizaciji Kulturnog centra	155.000,00 €
Programski sadržaj (poz. predstave, izložbe, koncerti, književne večeri, filmske projekcije)	125.000,00 €
Bokeljска noć	20.000,00 €
Tradicionalni zimski karneval	10.000,00 €
Manifestacije u organizaciji OJU Muzeji	20.000,00 €
Manifestacije od značaja za Kotor	358.000,00 €
Kotorski festival pozorišta za djecu	140.000,00 €
Don Brankovi dani muzike	130.000,00 €
Međunarodni festival klapa Perast	25.000,00 €
Internacionalna smotra mode	63.000,00 €
Ostale manifestacije	36.500,00 €
XI Festival gudača	4.500,00 €
Prezentacija Etno zbirke Radimir	2.000,00 €
Otvoreni kotorski trgovи	20.000,00 €
Bokeljski vremeplov	10.000,00 €
Individualno kulturno stvaralaštvo	10.000,00€
Novogodišnji program (u organizaciji TO)	20.000,00 €
Doček Nove Godine	20.000,00 €
Ostalo	21.140,00 €
Izdaci za društvene djelatnosti	20.000,00 €
Ukupno	640.640,00 €

1. Navedena sredstva će biti sastavni dio Programa manifestacija od značaja za opštinu Kotor za 2020. godinu.
2. Subjekti koji su korisnici ovih sredstava su u obavezi da potpišu sporazum, odnosno ugovor sa Opštinom Kotor, kao i da, nakon realizacije manifestacije, dostave narativni i finansijski izvještaj uz dokaze o namjenski utrošenim sredstvima kao što je sporazumom/ugovorom predviđeno, a najkasnije do **31.12.2020.** godine.

SEKRETARIJAT ZA KULTURU, SPORT I DRUŠTVENE DJELATNOSTI